

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemaj:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izhaaja vsak dan zvečer izvenomki nedelje in praznike.
 Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
 Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
pol leta	15—
četrt leta	7-50
na mesec	2-50

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Naša jadranska obal!

Zanimiv je članek v »Neues Wiener Tagblatt« od 4. maja, o Portorosu, novem zdravilišču na naši jadranski obali, ki ga je napisal dr. Viljem Steckel. Pisatelj opisuje Portorose in med drugim tudi pravi koncu: »Turska železnica je za bodočnost Portorosa velikega pomena. V Portorose se lahko pride z Dunaja ali Monakovega v eni noči vožnje po železnici in eni uri po morju. Vse si nove nemškega cesarstva, ki si želijo južnega solnce, lahko sprejme. Gledali bodo začudeno, kako v času viška narodnih bojev, nemški podjetni duh zida nove kolonije in jih zmago-vito osvojuje. Veliko let, je ležalo mrtvo to kraljestvo lepote in ta naravna zdravilišča, dokler ni šele nemška roka vzdignila te dragečnosti in pokazala novo pot bogatemu, nepremagljivemu, zlatemu toku na jug. Noben drugi vzgled nam ne pokaže baš tako lep uspeh Nemcev v naši domovini. — Tako se slika jug in sever. Mi si na novo osvobojemo Jadran v mirnem neutrudljivem delu. Vsak novi nemški hotel, vsaki pension je neprecenljive vrednosti, če hočemo, da vlada avstrijski (!) duh na Jadranu. Zgodovina narodov se ne odloča samo po shodih, volitvah, uvoznih člankih in vojnah. Trgovci in podjetniki, fabrikanti in umetniki premagajo v neštevilnih malih bojih nasprotnika. Oni ga razorožijo s tem, da ga napravijo za prijatelja. V Portorosu delujejo mirno in složno Nemci in Italijani, da napravijo iz nekdanjega malega mesteca, svetovno zdravilišče. Morje je usmiljeno; ono še ne pozna razlike in južno solnce sije z isto ljubeznivostjo na vse otroke sveta.«

Tako torej pisatelji. Res čudno postane človeku pri srcu, ko čita, kako se skušajo vedno bolj urediti želje naših nasprotnikov. »Von der Nordsee bis zur Adria« to je njih geslo in pridno gradijo ta most kjer le morje, naš narod pa se da mirno podjarmovati. Dan na dan dobiva zemljevid naše krasne zemlje večje pege, neprestano razjeda tuji črv naše telo, našo domovino, ker jo tujec bolj ljubi kakor mi. Kos za kosom se kruši naša obal, — kaj moremo zreti z veseljem srcem, kako se ognježduje tujec na našem milem jugu? Sedaj še ne vidimo raka, ki nas počasi ampak

močno razjeda, spoznali se bomo, ko bo težko rešiti kar je bilo zamujenega. Valovi Jadrana takrat ne bodo šepetali in se igrali zvečer ob zatonu in solnce južno ne bo zlatilo vrhov zelenega bora, šumelo bo morje od žalosti in tužne pesmi bodo odjekavale iz temnih borovcev.

Državni zbor.

Službena pragmatika. — Spor med vlado in odsekom. — Klerikalni prijatelji uradništva. — Sramotni dogodki. — Bezniška koalicija. — Sejno poročilo.

Dunaj, 7. maja.

Med polance so danes razdelili 165 strani obsegajočo knjigo: poročilo referenta pol. Čeha o sklepih odseka za državne uslužbence glede službene pragmatike za uradnike in služe. S tem se nahaja to pereče vprašanje tik pred definitivno parlamentarno rešitvijo.

Leta 1907 regulirane aktivitetne doklade za uradnike in služe so se kmalu pokazale za nezadostne. Splošna draginja je čim dalje bolj težila posebno državne uslužbence, ki so navezani na stalno določene prejemke in si vsled značaja svojega nameščenja prav težko oskrbijo privatne postranske službe, s katerimi bi mogli zvišati aktiva svojega budgeta.

Gibanje za izboljšanje materialnega položaja je postajalo med uradništvom čim dalje energičnejše in pod pritiskom grozeče pasivne resistance je predložila vlada zbornici v jeseni predlogo, katere namen je bil od pomoči največjim tozadevnim nedostatom potom neke zasile akcije, katere provizorični značaj pa ni zadovoljil niti uradništva, niti parlament. Želja, da naj se uredijo uradniške razmere definitivno in sicer ne le glede gnotnega temveč tudi glede službenega razmerja in položaja državnih uradnikov in slug je postala tako nujna, da je bila vlada primorana ji ustreči. Preklicala je svojo prvotno predlogo ter vložila predlogo o službeni pragmatiki za državne uradnike in služe pozneje še posebne pragmatike za državne učitelje in za sodnike.

Po želji ogromne večine parlamenta naj bi se bila ta predloga obravnavala takoj v odseku, kateremu

bi naj bila izročena brez prvega branja. Slovenski klerikalci so to preprečili, vztrajajoč pri zahtevi, da se prvo branje na vsak način izvrši. Stvar bi se bila na ta način zavlekla za več kakor pol leta, da se ni odsek poslužil po poslovniku dane možnosti ter pričel brez ozira na klerikalne mahinacije razpravljati o predlogi kot iniciativnem predlogu posl. Hofmanna. V 31 sejah in mnogostevnih posvetovanjih subkomitejev in referentov je predelal odsek predlogo prej, predno je absolvirala zbornica prvo branje, ki se je končalo 24. aprila. Ko je bila predloga od plenuma izročena odseku, je le - ta imel opraviti zgolj formalno delo, saj je bila vladna predloga istovetna s Hofmannovim predlogom.

Odsek je izvolil posl. Čeha (Mladoček) za generalnega referenta. Ta bo pri drugem branju zastopal odsekovske sklepe, kateri se navzlic opetovanim pogajanjem z vlado v nekaterih točkah jako ostro ločijo od vladnega osnutka. O tem osnutku smo že ponovno pisali, glavne njegove točke so torej znane. Treba pa poudariti vsaj najbistvenejše razlike med vladno predlogo in odsekovskimi sklepi. V 1. poglavju prvega dela (nameščenje) daje § 15. kompetentnemu uradnemu predstojništvu pravico odpuščati praktikanta iz službe, ako ga smatra za nesposobnega. Odsek pravi, da mora o sposobnosti odločiti kvalifikacijska komisija in da je odpuščeniemu praktikantu izplačati enomesečni adjutum kot odpravnina. Vladna predloga statuirala, da more uradnik vpogledati v njega se tikajoče uradne (zlasti kvalifikacijske) izkaze. Odsek izrecno poudarja, da je to pravica vsakega uradnika.

Najvažnejši sporni točki sta še vedno § 31. in 32. V prvem zahteva vlada od svojih uradnikov, da opuste vse, kar bi kršilo disciplino, ali bilo z razmerjem podrejenosti v nasprotju. Odsek izrecno pristavlja, da se uradniku radi tega razmerja ne sme krstiti izvrševanje državljan-skih pravic. § 32. vl. pred. prepoveduje uradnikom udeležbo pri društvih, ki nasprotujejo uradniškim dolžnostim, odsek je to določbo sploh črtal.

Važni razločki obstojajo tudi glede dopustov. Vl. pr. loči uradnike ne le po službenem razredu temveč tudi po službeni dobi. Odsek je zadnji razloček popolnoma opustil ter dolo-

čil za praktikante in uradnike XI. razr. 14 dni, za uradnika X. in IX. razreda 3 tedne, VIII. in VII. razreda 4 tedne, od VI. razreda naprej 5 tednov dopusta. Glede provizoričnih uradnikov je sklenil odsek, da naj veljajo zanje glede časovnega napredovanja iste določbe, kakor za definitivne uradnike. Odsek je tudi predlagal določbo § 68. vladne predloge glede uradniških skupin in za posamezne skupine veljavnih napredovalnih rokov. Razširil je skupino D (nižja srednja šola) tudi na one, ki so absolvirali meščansko šolo ter kak z njo zvezani enoletni kurz. Razlika med napredovalnimi roki, kakor jih hoče uvesti vl. pr. in onimi, ki jih priporoča odsek so naslednje: Za skupino A predlaga vlada 5 let v X., 7 v IX., 7 v VIII. razredu, odsek 5, 6, 6 let; za skupino B vlada 4 leta v XI., 5 v X., 7 v IX.; odsek 3, 5, 7, 10; za C vlada 6, 6, 7, odsek 6, 6, 6; v skupinah D in E se odsek pridruzuje vladnemu predlogu.

V § 73. je zboljšal odsek določbe vladne predloge glede napredovanja že nastavljenih uradnikov ter zlasti glede skupine D in E.

Glede premeštitve uradnikov statuirala odsek v § 83., da je uradnikom izplačati ne le selitvene pristojbine temveč tudi primerno odškodnino za event. zgubljen najemnin.

Vladna predloga določa v § 110. dve redovni kazni: posvarilo in denarno globo. Odsek je denarno globo opustil ter določil mesto nje akor z zagroženjem disciplinarnega postopanja.

Glede zagovornika v disciplinarnem postopanju je sklenil odsek, da si smejo vzeti uradniki tudi odvetnika.

Nekatere važne spremembe se tičejo tudi službenega razmerja državnih slug. Odsek jim hoče (v § 199.) priznati pravo na posebne pristojbine za one opravke, ki jih služe izvrše izven predpisanih uradnih (službenih) ur. Če mora biti sluga tudi v nedeljo v službi, mu je priznati tekot tedna en prosti dan oziroma primerno denarno odškodnino. Glede zasebnega in javnega zadržanja se je odsek postavil tudi glede slug na isto svobodomiselnost stališče, kakor glede uradnikov. Določil je nadalje (v nasprotju z vladno predlogo), da imajo provizorni služe po enoletnem zadovoljivem službovanju pravo na definitivno namešče-

nje. Odsek je sklenil za poduradnike in služe tudi popolnoma novi ugodnejši plačilni sistem z 10 plačilnimi stopnjami od 900 K do 1600 K za služe in 1000 K do 1800 K za poduradnike.

Odsek je končno statuiral, da ima stopiti službena pragmatika s 1. julijem t. l. v veljavo — vlada hoče, da en mesec po publikaciji.

Ta poslednja točka je ena najvažnejših. Vlada si hoče z omenjeno določbo pridržati pravico, da samovoljno uveljavi zakon kadar se ji ljubi in zdi primerno. To se pravi: vlada hoče pridržek, ki ji omogoča vzdržati, junktim med službeno pragmatiko in novimi davki.

Edina stranka, ki tudi tozadevno popolnoma soglašala z ministri, so naši klerikalci. Oni edini so priglasili vladno določbo glede uveljavljanja službene pragmatike kot svoj minoritetni votum! Iz seznama minoritetnih predlogov se da sploh presoditi, kako sovražno in nevoščljivo postopajo naši klerikalci napram uradništvu. Pri razpravah v odseku so stavili nebroj predlogov, ki so bili še reakcionarni, še bolj skopi kakor določbe vladne predloge. Z vsemi temi predlogi si klerikalci sicer ne upajo pred plenum toda tudi oni, katere so priglasili kot minoritetna vota, govorijo cele knjige. Glede sporne § 31. vzdržujejo gospodje Korosec in sodrugi vladno določbo kot svoj predlog, glede § 32. zavzemajo reakcionarnost stališče, kakor vlada sama ter hočejo omejiti društveno svobodo uradništva še bolj kakor gospodje ministri. Vlada in odsek priznavata uradnikom pravico, da si prisrke postranski poslužek, ako to ne nasprotuje službenim dolžnostim. Gostinčarjev minoritetni votum hoče zabraniti uradnikom vsak vir postranskih dohodkov, perhoreseira vsako privatno plačano službo uradnika. Uradnik, ki bi n. pr. v kakem pevskem društvu lahko izvrševal službo dirigenta ter s tozadevno nagrado zboljšal mesečni budget svoje morda mnogoštevilne rodbine, tega ne sme — gospod Gostinčar mu to prepoveduje. Svoj famozni predlog o dopustih so klerikalci vzdržali, od 18. do 30. leta se sme uradnik po njihovem le 1 (en!) teden v letu odpustiti, od 30. do 40 leta 2 tedna. Uradniška živina, vleči, saj zato si vprežena! Glede napredovalnih rokov so naši klerikalci restituirali vladno

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Zupančič.

Prvi del.

(Dalje.)

Gospod Walter je stopil pred drugo steno in je spregovoril z resnim tonom, kakor mojster - ceremonijar: »Vélike umetnine.« — Bilo je čvetero podob: »Obisk v bolnišnici« od Gervexa; »Ženjica« od Bastien - Lepagea; »Vdova« od Bougereana in »Eksekucija« od Jean-Paula Laurensa. Zadnje delo je predstavljalo vendejskega duhovnika, ki je stal za steno svoje cerkve in ga je streljal oddelek revolucionarjev.

Smehljaj je prebegnil šefu po resnem licu, ko je pokazal proti naslednji steni: »Tukaj fantazije.« — Najprej si zagledal majhno oljnatno sliko Jeana Béranda, ki se je imenovala »Zgoraj in spodaj«. Lepa Parižanka je stopala po stopnicah na tramvaj, ki se je premikal. Glava se ji je pomolila ravno nad višino imperijala, in gospodje, ki so sedeli zgoraj, so gledali s poželjivim zadoščanjem mladi obraz, ki je šel proti njim,

možje na spodnjem stojišču pa so opazovali noge mlade dame z različnim izrazom, ta nevoljno, oni z naslodo.

Gospod Walter je držal svetilko z iztegnjeno roko in ponavljal z navihanim smehom: »E, ali ni smešno? Ali ni smešno?«

Potem je posvetil proti »Rešitvi« od Lamberta.

Sredi odgrnjene mize je sedelo mače in osuplo strmelo v muho, ki se je topila v kozarcu vode. Vzdignilo je bilo eno tace, kakor da hoče spraviti s hitrim zamahom žuželko iz vode. A ni se še odločilo. Še se je obotavljalo. Kaj neki stori?

Potem je pokazal šef nekaj od Detaillea: »Pouk«. Naslikan je bil vojak v vojašnici, ki je učil kodra na boben; gospod Walter je dejal: »To je duhovito!«

Duroy se je pritrjevalno smejal in se je kar navduševal: »Kako je to krasno, kako je krasno, kra...« Utrgalo se mu je, zakaj za seboj je zaslišal glas gospe de Marelle, ki je pravkar prišla.

Ravnatelj je svetil od slike do slike in jih je razlagal.

Sedaj mu je kazal akvarel Mauricea Leloirja: »Zapreka«. Nosači z nosilnico so se morali ustaviti, ker sta zaprla cesto dva priprosta možaka, dva petelina, ki sta se borila kot dva orjaka. Skozi lino pa se je pomolila iz nosilnice ljubka ženska glavica, ki je gledala... gledala... brez nestrpnosti, brez strahu in z

nekim občudovanjem borbo tistih dveh telebanov.

Gospod Walter je govoril: »Po drugih sobah jih imam še več, a tiste so od manj znanih, manj odličnih slikarjev. Tukaj je moja galerija slavnih mojstrov. Sedaj kupujem od mladih, od čisto mladih, in jih spravljam v stranske sobe, ter čakam, da pridejo do imena.« — Potem je pristavil prav tiho: »Sedaj je pravi čas za nakup slik. Slikarji stradajo, da je joj. Nimajo niti vinarja, mti vinarja...«

Ali Duroy ni videl ničesar, poslušal je, razumel ni. Gospa de Marelle je bila tam, za njim. Kaj bi naredil? Če jo pozdravi, ali mu ne pokaže hrbta, mu ne zabrusi nosovke v obraz? In če se ji sploh ne približa, kaj si bodo mislili?

Dejal si je: »Vsekakor moram počakati.« — Tako je bil razburjen, da je za hip pomislil, ali se ne bi naredil, kot da mu je prišlo nenadoma slabo in bi imel pretvezo, da bi odšel.

Stene sta si ogledala. Šef je postavil luč nazaj ter je pozdravil gospo de Marelle, Duroy pa je začel še enkrat sam podobne pregledovati kakor da se jim ne more in ne more načuditi.

Zmeden je bil. Kaj naj s.ori? Slišal je glasove, razločil pogovor. Gospa Forestier ga je poklicala: »Slišite, gospod Duroy.« — Pohite je k nji. Priporočila mu je neko prijateljico, ki je pripravljala domaco

zabavo in je želela, da bi oia omejenjena v »Vie française.«

Zajecjal je: »Gotovo, gospa, gotovo...«

Gospa de Marelle je stala sedaj čisto blizu njega. Ni se upal obiniti, da bi odšel.

Kar nenadoma pa mu je bilo, kakor da se mu je zmešalo: na zlas je bila izpregovorila: »Dober dan, lepi striček. Ali me veš ne poznate?«

Naglo se je zasukal. Stala je za njim, smehljala se je, v očeh samo veselje in prijaznost. Prožila mu je roko.

Prijel jo je trepetaje, zakaj še vedno se je bal kake zvijače ali ukane. Z vedrim licem je pristavil:

»Kaj je z vami? Saj vas ni več videti.«

Momljal je, zakaj še vedno se ni mogel iznebiti vznemirjenja:

»I, dosti dela sem imel, gospa, dosti dela. Gospod Walter mi je poveril nov delokrog, tako da sem strašno uprežen.«

Odgovorila je in mu gledala ves čas v obraz, ne da bi mogel najti v njenih očeh kaj drugega nego dobrohotnost: »Vem, vem. Pa to še ni vzrok, da bi pozabili svoje prijatelje.«

Tedaj ju je ločila debela dama, ki je prišla; debela dekoltirana dama z rdečimi rokami, rdečimi lici, našopirjeno oblečena in počesana; stopala je tako trdo, da je bilo čuti težo in obsežnost njenih beder, kadar je hodila.

Duroy je zapazil, da se vedo proti nji vsi zelo spoštljivo, zato je prašal gospo Forestierko:

»Kdo pa je ta-le dama?«

»Vikontesa de Percemur, tista, ki se podpisuje »Bela tačica.«

Ostrmel je in na smeh mu je bilo: »Bela tačica! Bela tačica! In jaz sem si mislil pri tem mlado žensko, kakor ste vi! To-le je Bela tačica? Ha! Imenitna je, res imenitna!«

Sluga se je prikazal na vratih in je javil: »Pripravljen je.«

Dine je bil banalen in živahen, eden tistih dincev, pri katerih se govori o vsem mogočem in ne pove ničesar. Duroy je sedel med starejšo šefovo hčerko, grdo, gospodično Rožo, in med gospo de Marelle. Radi zadnje sosedu mu je bilo malo sitno, čeprav je bila videti dobre volje in je kramljala šegavo, kakor po nava-di. Od konca je bil zbeigan, nerodno mu je bilo, cencal je, kakor godec, ki je zgrešil ton. Polagoma se mu je vendar vračala sigurnost, in neprenehoma so se jima oči srečavale, se izpraševale, zatopila sta drugi drugemu pogled v pogled na intimen, skorajda čuten način, kakor prejšnji čas.

Naenkrat se mu zazdi, da je začutil pod mizo, kakor da se je nekaj osmuknilo njegove noge. Nalahno jo je sprožil in je srečal nogo svoje sosedu, ki se ni kar nič umaknila temu dotiku. Tisti trenutek nista govorila, obdava obrnjena proti svojim drugim sosedom. (Dalje prih.)

predlogo, penzioniranim uradnikom, ki bi slučajno postali poslanci, hočejo odvzeti za dobro poslančevanje penzijo. Ta njihov predlog se čita kakor, da bi bil naperjen proti gotovi osebi. Menda se vendar ne bojijo, da bi jim dvorni svetnik s Kamna še delal preglavice? Reakcijske določbe glede koalicijskega prava slug hočejo klerikalci po vladni predlogi restituirati; naperjene so proti vsem obstoječim strokovnim organizacijam državnih slug, ki so tem kategorijam najboljše in najtrdnjše obramba v vseh stanovskih ozirih.

Konstatirati je tudi še eno dejstvo: klerikalci so se ves čas odkar se nahaja vprašanje službene pragmatike na dnevnem redu, izdajali za najboljše prijatelje nižjega uradništva in služabništva. Niso mogli dovolj tožiti, da skrb predloga le preveč za »višje razrede« in premalo za »nižje služabence«. Pričakovati bi bilo, da se klerikalni prijatelji »teh nižjih« z vso vnamo postavijo za interese slug, poduradnikov, malih uradnikov. Toda njihovi predlogi oškodujejo pač vse državne služabence, niti enega predloga pa ni, ki bi hotel izvoziti tem »zanemarjenim in zapostavljenim« le trohico več, kakor hoče vlada oziroma odsek. Prijatelji malega uradništva so razkrinkani.

Referentovo poročilo vsebuje tudi jako interesantne podatke o bremenu, ki ga naloži nova službena pragmatika državnim financam. O tem spregovorimo jutri.

Današnja seja zbornice spada med one, katerih se je treba sramovati pred svetom. Najostudnejši prizori so se odigrali, padale so psovke, ki jih naša uboga materinščina ne pozna, izgovorjena so bila očitanja, ki nam razkrivajo vse moralno blato, po katerem gazijo gotove stranke. Slovenske stranke so mirno in prezirljivo zrlje na spektakel, ki se je odigral med nemškim Nacionalverandom in krščanskimi socialci na eni ter nemškimi soc. demokrati na drugi strani. Nemško nacionalno - krščansko socialna koalicija se je danes prvič uveljavila, trveljavila pa na način, kakor se v beznici zberejo sumljivi elementi k »skupni akciji«. Stvar je končala s splošnim debaklom — nebroj disciplinarnih odsekov bo sodil gospode Teuffela, Hummerja e tutti quanti za izraze, ki jih zamanj iščemo v Brehmu, v leksiku fakinaže in v žargonih gotove družali. V interesu ugleda avstrijskega parlamenta je današnji dan globoko obžalovati. Za Slovane je bil podučen, spoznali so Nemce nahajajoče se kakor je slabo latinsko izrazil zlobni parlamentarec »med svojimi«, »inter suos«.

V naslednjem podajemo sejno poročilo:

Začetkom seje je predsednik naznanil, da je socij. dem. Silbererja smatrati za ponesrečenega in mrtvega in da bo pozval vlado, naj razpiše volitev za njegov mandat.

Vlada je danes predložila šestmesečni budgetni provizorij.

Zbornica je razpravljala o različnih poročilih legitimacijskega odseka.

Izvolitev nekaterih poslancev je bila brez ugovora potrjena, izvolitev drugih z ugovori. Vihar je nastal, ko je prišlo na vrsto poročilo o izvolitvi nemškega nacionalca Ferdinanda Seidla.

Soc.-demokrat Winarsky je obsojal, da se spravljajo pred zborni-

co le take izvolitve, v katerih ni dosti ugovorov pričakovati, tiste pa ne pridejo pred zbornico, kjer bi se izkazalo, kakogotove stranke sleparijo. Tako n. pr. izvolitev dr. Lichta, tega Rotschildovega protežiranca. Obsojili je zlasti nekatere nemške župane, ker so zlorabljali svojo oblast proti socialnim demokratom. Krščanski socialci in nemški nacionalci se najdejo pri vseh volilnih sleparijah in so se našli tudi pri zadnjih ožjih volitvah na Dunaju.

Soc.-demokratje so že enkrat predlagali, naj se odmakne odobritev volitev političnim strankam in naj se izroči posebnemu sodišču, a nemški nacionalci in kršč.-socialci so to prepričali. Letos so soc.-demokratje ta predlog obnovili in vsi, ki hočejo, da naj sede v zbornici samo ljudje, ki niso dobili mandatov z goljufijo in izsiljevanjem, morajo ž njimi glasovati.

Kršč.-soc. Kemetter je očital soc. demokratu, da trpe na starih in novih volilnih porazih. Winarsky je pokazal vso njih bedo. Čudno je, da tožijo soc.-demokratje, da se ne vrše čiste volitve, ko je vendar znano, kako nasilno in sleparksko sami delajo. Treba je čitati le njih časopise in letake. (Winarsky: Vi govorite o »Reichsposti«? Ne, o »Arbeiterzeitung«. Mnogo ljudi je volilo kršč.-socialno, ker so videli, s kakimi obrekovanji delajo soc.-demokratje (Winarsky: To so bili gotovo Wolfovi pristaši.) Tem pavšalnim sumničjem in lažem se je med volitvami pridružil tak terorizem, kakšnega so zmogli samo socialni demokratje. Ti so blokirali cele ulice, da se ljudje še na cesto niso upali. In ti ljudje se pritožujejo, da volitve niso bile čiste. Zda imajo pač »mačka«. (Winarsky: Zakaj neki, saj ste vi osem mandatov izgubili!) Zavračam očitanje dr. Neumanna, da je poglavar sleparkskih županov dunajski župan. Dr. Neumann: Ali zavračate tudi očitanje, da podpira svojega brata iz javnega zaklada? Kršč.-soc. Fr. Fuchs: Žid Neumann naj gobec drži. Dr. Neumann: Ti, Fuchs, če boš nesramen, dobiš eno za uho. — Burni medklci.) Spet smo bili priče inteligentnega dokumenta. Sramujte se g. Neumann. (Dr. Neumann: Jaz se nimam ničesar sramovati. (Winarsky: Citajte »Neue Zeitung«.) Ta medklci me veseli. Le hodite skupaj vi in »Neue Zeitung«.

(Winarsky: Saj ste jo vi ustanovili!)

Soc. - dem. Seitz: Na nemški Nacionalverband so telete danes najtežje obdolžitve, kar jih je mogoče izreči proti kakšni stranki. Winarsky je dokazal, da je mnogo članov te stranke dobilo mandate le z goljufijo, nasilnostjo in zlorabo javne oblasti. Na klopih nemških nacionalcev sede ljudje, ki so s hudodelstvi dobili mandate. In te ščitijo profesorji in dvorni svetniki, ki sede v načelstvu stranke, ter so prevzeli poročila z obljubo, da bodo kot pošteni najvestno in pravično poročali. A ti ljudje se skrivajo in nečejo svoje dolžnosti izpolniti. Winarsky je dokazal, da v celnem Nationalverbandu ni ne enega moža, ki bi imel toliko časti v sebi, da bi to postopanje obsodil. Winarsky je tu napravil sliko o nravnih propadlosti Nationalverbanda. (Dr. Stölzel: To deklamiranje je smešno.) To ni deklamacija. Tudi Vam se očitata, da ste brezčasten. (Dr. Stölzel: Zahteval bom od predsednika zadostženja.) Winarsky je napravil sliko nravne propadlosti in izpridenosti

Nationalverbanda. Doslej je vsaka stranka imela nravnega občutka, da je vsaj tajila, če so se zgodile kake nepravilnosti, nemški nacionalci pa so upeljali novo metodo in javno priznavajo in odobravajo storjena hudodelstva. Ta razprava je politično interesantna. Nationalverband ni mogel dobiti ne enega moža v svojih vrstah, ki bi bil nastopil kot govornik in si je moral izposoditi zagovornika pri krščanskih socialistih. Nacionalci se niso samo pri volitvah združili s krščanskimi socialisti, ampak so sploh prišli pod njih vodstvo in se identificirajo z razupitim Pawelko, ki se ga javno dolži zlorabe uradne oblasti. A državni pravdnik ne poseže vmes. (Kršč. soc. dr. Jerzabek: Državni pravdnik teh očitaj ne smatra za resna.) Da! drž. pravdnik ima ukaz, da jih ne sme za resne smatrati, ukaz ima — in to je samo pod justičnim ministrom Hohenburgerjem mogoče — da teh obdolžitev, da je uradnik politične oblasti prve instance storil hudodelstvo zlorabe uradne oblasti, ne sme smatrati za resne. (Dr. Jerzabek: Hohenburger vendar ni krščanski socialist! Winarsky: Je pa zaveznik krščanskih socialistov.) Seveda državni pravdnik ima očividno tak ukaz in dobil ga je od tistega moža, ki sedi tu baje kot zastopnik nas Nemcev in je sramota Nemcev v Avstriji: od zločinca Hohenburgerja. (Burno pritrdjevanje med socialnimi demokrati. Nemci upijejo: Heil Hohenburger!) Značilno je, da je treba v Avstriji imenovati le ime kakega zločinca... (Nemci upijejo novič Heil! — Schlinger: Zločinci ploskajo. — Winarsky: Zločincem ploskajo.) Značilno je, da je treba v tem parlamentu le imenovati ime kakega zločinca, pa upije Nationalverband Heil! Kršč. soc. Fr. Fuchs: Hoch Njeguš! — Soc. dem. Schlinger: Ne govorite o Njegušu, drugače boste kaj doživeli. — Nacionalci Teuffel: Ti organizirani apaši. Morda ustreli spet kdo dol, le pogledajte gor! — Winarsky: To je taka zavrženost, da je treba strmeti.) Med nemškimi prodomovci in ultramontanskimi krščanskimi socialisti ni samo politične skupnosti, tudi moralno so enakovredni. Vsi so enaki: od najnižjega uradnika, policaja in župana pa gor do zločinca na ministrskem stolu, do nemškega ministra Hohenburgerja. (Burni klici: »Plattenbrüder! — Apaši!«) Danes ne govorimo samo o izvolitvi Seidla. Gre se za vse principe naših volitev, za vodstvo volitev od strani oblastva, začenši pri ministrstvu, pa doli do zadnjega vaškega župana in odločiti je treba, če hočemo vedno zlorabo uradne oblasti, ali če hočemo napraviti red, da bodo oblastniki vsaj svojo prisego držali. Govornik je potem razpravljaj o izvolitvi Seidla, navedel dokaze za dogodivše se nepostavnosti, obsodil poročilo, ki predlaga odobritev, ker so dokazani le posamezni slučaj sleparstva, ter dejal: Tako brezčastnega mišljenja, kakor pri tem poročilu, še nismo doživeli v tej zbornici; tako poročilo vzgaja zločinstvo, ker javno brani in slavi volilna hudodelstva. (Dr. Mühlwert: Mi se ne damo psovati. — Teuffel: Vi, poglavar mednarodnih apašev. Vi ste brez časti. — Velikanski hrup. Predsednik Zbarsky pokliče govornika zaradi žaljenja ministra Hohenburgerja k redu.)

Nemški radikalec Tobisch je dejal, da socialni demokratje zadr-

žujejo odobrenje volitev. (Glöckner: Daszynski jih zadržuje. Winarsky: To je laž. — Burni prizori.)

Krščanski socialist Kemetter je protestiral proti Seitzevim izvajanjem. (Teuffel kliče socialnim demokratom: Brezčastni ljudje! Rdeči pobalini!) Porazeni so bili tisti, ki niso dosegli svojega namena. (Nemški radik.: Krřřř obidrat!)

Govorili so potem še razni poslanci in zahtevali grajalne odseke. Zahtevanih je enajst grajalnih odsekov.

Prihodnja seja bo jutri.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 7. maja.

Točno ob 6. zvečer se je začela snoči seja občinskega sveta. Župan odpravi sejo, konstatira sklepčnost ter imenuje za verifikatorja zapisnika občinskega svetnika gg. Hudočevnika in Ložarja. Opravičil se je svetnik dr. Ambrožič zaradi stanovskih poslov v Gradcu. Nato nadaljuje župan:

Dne 25. aprila je ugrabila brezobzirna smrt na Reki moža, ki je bil častni občan ljubljanski, ta dan je umrl

Josip Gorup vitez Slavinski,

(občinski svetniki se dvignejo s sedežev), ki bo ostal tako Ljubljani, kakor vsej Kranjski trajno kot do brotnik našega mesta in vsega naroda v spominu. Udeležil sem se v imenu občinskega sveta in mestne občine ljubljanske njegovega pogreba ter sem izrazil globoko zadeti rodbini v imenu mestne občine ljubljanske sožalje ter dal položiti na krsto venec s trakom v mestnih barvah.

Vidim, da ste se dvignili v znak odobravanja mojega koraka in v znak sožalja s sedežev ter bom dal to zabeležiti v zapisnik in obvestil o tem vašem pritrdjevanju mojemu koraku tudi rodbino pokojnika.

Ob tej priliki se moram spomniti tudi moža, ki si je stekel neveljavih zaslug za naše stolno mesto zlasti ob času katastrofalnega potresa in ki mu moramo v hvaležnosti ohraniti tudi dober spomin. Ta mož je

Ludvik Dimitz,

ki ga je smrt ugrabila na Dunaju.

Naznanjam, da je došlo mestnemu magistratu od strani poveljstva c. kr. domobranskega polka povabilo na streljanje, ki se vrši od 17. do 24. t. m.

Razdelil se je tudi občinskim svetnikom »Izvid o napravi dveh glavnih zbiralnih kanalov v Ljubljani« ter predlagam, da se vrši

v soboto posebna skupščina

občinskih svetnikov, ki se za zadevo zanimajo, v kateri bodo tehnični zastopniki dali na razna vprašanja in želje pojasnila, da se občinski svetniki o zadevi lahko bolj natančno podučijo. To zborovanje se bo vršilo v soboto ob 6. zvečer.

Predložen je tudi računski zaključek Mestne hranilnice ljubljanske, ki pride v razgovor prihodnji teden.

Občinski svet je dobil povabilo na II. mednarodni kongres za »Heimatschutz« v Stuttgartu. Občinski svetnikom je na voljo dano, da se ga udeležijo.

Na to se odobri zapisnik zadnje seje.

Novi častni občani.

Za personalni in pravni odsek poda nato poročilo občinski svetnik g. Višnikar najprej o samostojnem predlogu občinskega svetnika g. Detele, da naj se podeli

častno meščanstvo

za slovensko ljudstvo in za spoznavanje slovenskega jezika velezaslužnemu

prof. Maksu Pleteršniku.

Župan se pridružuje temu predlogu ter predlaga odsek obenem imenovanje tudi dveh drugih velezaslužnih mož za

častna meščana

in sicer gg.

Vaso Petričiča

in

Frana Doberleta.

Zasluge teh mož so dovelj znane, da jih ni treba natančno razkladati. Delovanje prof. Maksu Pleteršnika, ki je bil od leta 1872 v Ljubljani in je tu deloval, je vsakemu znano. Priznana je bilo njegovo delovanje tudi leta 1900 s tem, da je dobil viteški križec Fran Josipovega reda. S svojim slovarjem si je postavil Pleteršnik spomenik, ki bo aere peredius. Se danes spada prof. Pleteršnik med najodličnejše sotrudnike Maticе Slovenske. Leta 1909 je slavil svojo 70letnico in tudi takratni upravitelj občinskih poslov, vladni svetnik Laschan se je čutil primornega častiti velezaslužnemu učenjaku v imenu mestne občine. Mestna občina tedaj samo stori, kar bi bila morala storiti že tedaj tako odličnemu učenjaku nasproti.

Delovanja Vaso Petričiča tudi ni treba natančno razkladati, ker je v Ljubljani posestnik in trgovec že nad 50 let ter se je vedno zanimal za mestne zadeve in pri njih tudi zelo uspešno sodeloval. Bil je od leta 1875. do leta 1896. občinski svetnik, 10 let podžupan in celih 13 let načelnik finančnega odseka. Dolgo vrsto let je posvetil tudi Mestni hranilnici ljubljanski svoje obile izkušnje, od leta 1889. je bil tudi upravni odbornik in pisarniški ravnatelj ter 11 let predsednik Mestne hranilnice ljubljanske. Mnogo je pripomogel k razvoju hranilnice ter je bil v priznanje svojega delovanja odlikovan leta 1898. z viteškim križcem Fran Josipovega reda in mu je občinski svet leta 1897., ko je odstopil kot občinski svetnik izrekel svojo zahvalo.

Fran Doberlet je že dolgo posestnik in tovarnar v Ljubljani ter pri nas oče prostovoljnih gasilnih društev ter prvi načelnik gasilnega društva do leta 1899., ko je prostovoljno odstopil, ostal pa je predsednik »Zveze kranjskih gasilnih društev«. Leta 1871. ga je imenovalo gasilno društvo v Ljubljani za svojega častnega člana in temu vrgledu je sledilo mnogo drugih gasilnih društev, tudi gasilno društvo v Zagrebu in Karlovcu. Fran Doberlet je znan po celem jugu ter je Peter pl. Radič opisal njegovo delovanje. Za svoje delovanje je bil odlikovan leta 1880. z zlatim zaslužnim križcem, leta 1883. z zlatim služnim križcem s krono, leta 1906. s častno svetinjo za 25letno uspešno delovanje ter mu je izrekla mestna občina leta 1907 svojo zahvalo.

Župan si izprosi od občinskega sveta primeren kredit, da da izvršiti umetniške diplome novim častnim občanom. K svojemu predlogu je govoril še občinski svetnik Detele ter podrobno orisal zaslužno delovanje profesorja Maksu Pleteršnika.

Bienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Sedmi del.

(Dajle.)

III.

Sveti moške — ostroumna posvetovanja — pravični sklepi — in vse iz umazanih nagibov.

Naj je bil bojeviti španski kardinal še tako zaljubljen v lepoto in v duhovitost gospe Cesarini, vendar ni bila njegova največja strast ljubezen, marveč častihlepnost, ki je hrepnela po ureditvi njegovih življenjskih ciljev. Zapustivši gospe, je razmišljeval o njeni želji, naj pride rimski tribun zopet do oblasti in njegovo izkušeni ostri razum je hitro spoznal vse, ki bi jih moglo to imeti za njegove lastne koristi. Izvedeli smo že, da je novi papež nameraval poskus, pridobiti si zopet papeške dežele. V ta namen je bila že pripravljena oborožena sila in kardinal je bil že skrivaj imenovan za njenega poveljnika. A ta sila nikakor ni zadostovala. Albornož je upal, da mu na potu skozi italijanske države moralična moč papeževega podjetja pridobi novih rekrutov. Čudovito povzdignjen Rienzija je bilo v vseh svobodnih delih Italije obudilo velikansko navdušenje, katero je še razvnela Petrarčova vplivna zgovornost. Tak tovariš, kakor Rienzija

bi bil za kardinalov tabor velika privlačna sila in bi mu pridobil mnogo podjetne mladine. Prišel do Rima, bi kardinal že sam spoznal, če kaže Rienzija zopet ustoličiti kot papeževega pooblaščenca. Doflel pa bi se mogel vpliv tega Rimljana dobro izrabiti, da se z njim prestraši uporno plemstvo in pomiri svoje glavno ljudstvo. Na drugi strani je prekanjeni kardinal uvideval, da ne bo nič dobrega nastalo iz tega, da leži Rienzija v ječi. Sočutje z njim je postalo vsak mesec večje in splošnejše. Polovica vseh src republikanske Italije se je obračala proti Rienzijevi samotni ječi. Književnost je svojo novo, hipomano nastalo in vsled tega nerazumno veljavo vrgla za Rienzija na tehtnico in na papeža, ki se Rienzija ni upal soditi, se je osredotočalo vse sovraštvo, češ, da je Rienzijev ječar.

»Pri ljudstvu priljubljen jetnik, je najnevarnejši gost,« je sam sebi rekel bistroumni kardinal. »Dajte mu zopet oblast, da vam služi, ali pa ga kot sovražnika uničite. V tem slučaju je mogoče le dvoje: ali osvobodite — ali pa bodalo.«

Pri teh razmišljanjih je v machiavelizmu svojega časa vrlo izveščani spretni računar glede sebe strogo razločeval med zaljubljenim in med državnikom.

Začel je zdaj to stvar razmotrivati s stališča ljubimca in obšle so ga neprijetne slutnje, ker se je njegova izvoljenka tako s čudovito vnamo zavzemala za Rienzija. Rad bi bil to

pripisal fantastičnemu rodoljubu gospe Cesarini, ali njeni želji po maščevanju, kajti v njenem resnem in ponosnem značaju je bilo mnogo takega, kar je potrjalo tako mnenje, a vendar ni mogel zadušiti ljubosumnega domnevanja, da izvira zavze-tost gospe Cesarini za Rienzija iz drugega, tajnega, njemu neprijetnega nagiba. To je peklo njegovo nečimer-nost in je vznemirjalo njegovo ljubezen.

»Bodi kakorkoli,« si je naposled rekel. »Lahko bom porabil proti njej njeno lastno orožje. Lahko provzročim, da bo Rienzij osvobojen in potem zahtevam svoje plačilo. Če plačila ne dobim, pa more moja roka, ki je ječo odklonila, skovati novo verigo. Njena plašna skrbnost jo je vrgla v mojo oblast.«

Še se je kardinal v svoji palači bavil s takimi mislimi, ko je bil nadomoma poklican k papežu.

Papeška palača ni bila več tako krasna in razkošna, kakor za časa papeža Klemenca VI. Sarkastični kardinal se je na tihem posmehoval žalostni tihoti, ki je vladala v papeževih predsobah.

»Ta ubogi Liumzinec misli, da daje dober izgled, dosega za samo to, da ga zatemnjuje najubožnejši škof. Sam se ponižuje in misli, da je samoponiževanje nalezljivo!«

Njega svetost papež je sedel za prav malo, preprosto mizo, obloženo s papirji, in si je z rokama zakrival obraz. Soba je bila skromno oprem-

ljena; v malem kotu blizu okna je stal križ od slonove kosti, pod njo človeška lobanja in dvoje prekrizanih človeških kosti. Na tleh je ležal zemljevid papeških dežel, na katerem so bile zlasti trdnjave posebno vidno zaznamenovane. Ko je bil kardinalov prihod oglašen, je papež dvignil glavo in pokazal svoj preprosti, nekam prikupni obraz.

»Sin moj,« je rekel s prijazno vljudnostjo na ponižni pozdrav ponosnega Španca, ti si po najinem dolgem pogovoru danes jutraj pač težko misliš, da bom vsled novih skrbi tako kmalu spet potreboval tvoje nasvete. Pač res: trnje venec pod trojno krono bode hudo in marsikdaj me obide hrepenenje po prijetnem miru v moji nekdanji učilnici v Tuluzu. Moj poklic mi provzroča mnogo dela in težav.«

»Bog ublaži veter, če je ovca ostrizena,« je s pobožnim sočutjem odgovoril kardinal.

Papež Inocencij je komaj skril svoj smehljaj, ko je rekel:

»Ovca, ki nosi križ, mora imeti levovo moč. Odkar sva se ločila, sin moj, sem dobil slaba sporočila. Naši poizvedovalci so se vrnili iz Kampagne — pagani divjajo strahovito — moč, ki jo je unel Ivan di Vico je silno narasla — in najstrašnejši srečolovec cele Evrope se je postavil pod njegovo zastavo.«

»Ali govori vaša svetost o Fra Moreahu, vitezu sv. Ivana,« je prestrašen vprašal kardinal.

»O nikomur drugem,« je odgovoril papež. »Jaz se bojim silne častihlepnosti tega divjega okrutneža.«

»Vaša svetost ima vzroke se ga bati,« je suho rekel kardinal.

»Nekaj njegovih pisem je padlo služabnikom cerkve v roke; tu so — čitaj jih, moj sin.«

Albornož je vzel pisma in jih je pazljivo prečital. Potem jih je položil na mizo in se je molče zatopil v svoje misli.

»Kaj razmišljuješ, moj sin?« je naposled vprašal nepotrpežljivi papež nejevoljno.

»Mislim, da zna vaša svetost spričo Montrealove vročerkvnosti in spričo Vicove hladnokrvne podlosti še doživeti, da morda ne boste hrepneli po miru svoje nekdanje učilnice, pač pa po dohodkih tiste službe.«

»Kako, kardinal?« se je razvnel papež in rdečica zlovolje mu je šinila v blede čelo.

Kardinal pa je povsem mirno nadaljeval:

»Sodeč po teh pismih, je Montreal pisal vsem zapovednikom svobodnih sulic v Italiji in jim obljubil najvišjo plačo za vsakega moža, ki stopi pod njegovo zastavo, in največji delež vsega plena. Mož ima torej velike načrte. Jaz poznam tega moža!«

»Dobro! In kako naj bo naše postopanje?«

(Dajle prihodnja.)

Vsi trije predlogi so bili sprejeti soglasno, za kar se župan občinskemu svetu zahvali.

Občinski svetnik Višnikar poroča nadalje o dopisu kuratorja mestnega deklškega liceja glede izpremembe licejskega statuta. Statut, deklškega liceja, ne uravnava vprašanja disciplinarnih zadev učiteljskega sveta, zato je učiteljska komisija zavoda podvržena, kot mestni uslužbenec disciplinarni komisiji, ter mesto odloča tudi o službeni pragmatiki in o suspendiranju. Učiteljska konferenca pa je zaprosila, da se naj sprejme v statut jasna določila, da bodi kuratorij mestnega deklškega liceja prva in naučno ministrstvo druga instanca za to učiteljsko, ker so interesi teh učiteljev drugi, kakor interesi drugih mestnih uslužbenecv glede disciplinarnih zadev. Kuratorij liceja je za take zadeve bolj pripraven. V tem kuratoriju so večinoma šolniki, so možje iz srede občinskega sveta, zastopnik učne uprave ter ima tudi deželni odbor pravico, poslati v kuratorij svojega zastopnika, dokler podpira licej. Odsek sicer ni mogel odločiti o drugi instanci in je tudi dvomljivo, če ima o tem sklepati občinski svet, pač pa je pripravljeno, ugoditi želji učiteljskega sveta. Občinski svetnik dr. Zajec ugovarja predlogu iz strankarskega stališča. Tudi občinski svetnik Kristan je proti predlogu, češ, da v kuratoriju niso zastopani oni, ki so v disciplinarnih zadevah najbolj prizadeti. Zahteva, da naj imajo oni, za katere je ustanovljena disciplinarna komisija, tudi svoje zastopnike, v prvi vrsti člani učiteljskega zbora.

Podžupan dr. Triller razjasni nato, da svetnik Kristan o sestavi kuratorija ni dobro poučen, ker je občinski svet poskrbel, da v njem tudi ravnatelj in je večina članov kuratorija šolnikov, med tem ko so v mestni disciplinarni komisiji sami uradniki, ki nimajo stika z učiteljskim. Ne strinja se pa s predlogom dr. Zajca, da naj bi bila delegacija S. L. S. zastopana v tem kuratoriju v obilnejši meri, ker je ta delegacija, oziroma S. L. S. sama pokazala, da nima nobenega interesa na mestnem deklškem liceju s tem, da je deželni odbor črtal skromni prispevek za ta zavod ter odpoklical svojega zastopnika, akoravno je mesto ponudilo deželni odboru v kuratoriju celo 2 zastopniški mesti.

Dr. Zajec ugovarja ter trdi, da si najvišja deželna avtonomna oblast ne da ničesar diktirati. Dr. Zajec se zaletava v napredne občinske svetnike, zaradi česar ga pokliče župan k redu.

To dr. Zajcu ni prav, ter začne ugovarjati županu, češ, da naj prebere poslovnik.

Župan: Če se boste z menoj prepirali, vam bom vzel besedo!

Dr. Zajec: Samo podučiti vas hočem.

Župan: Od vas se ne dam podučiti!

Štefe: Še radi se boste!

Župan zvoni, ter pokliče Štefeta k redu. Med tem nastane v zadnjih klopih klerikalne delegacije velik nemir.

Končno govori še poročevalec občinski svetnik Višnikar, ki pojasni, da gre za ugoditev želji učiteljskega zbora.

Pri nato sledečem glasovanju obvelja odsekov predlog.

Župan: Predlog je sprejet, dasiravno mi ni simpatičen. Če bi bili učitelji v moji koži, bi ne silili pod deželni šolski svet.

Matiji Malču se da na predlog istega poročevalca zagotovilev sprejema v občinsko zvezo ljubljansko in svrhu dosege državljanstva.

Priziv M. Zupanca in Salezijanskega zavoda na Rakovniku proti odloku mestnega magistrata z dne 17. aprila 1910 glede Rakovniške ulice, se zavrne.

Nato se vrši volitev zastopnika mestne občine v deželno zvezo za tujski promet. Volitev se vrši na predlog občinskega svetnika Pammerja z listki. Skrutinatorja občinskega svetnika U. pl. Trnkoczy in dr. Zajec. Izvoljen je bil občinski svetnik Rötthl z 20 glasovi.

Župan: Ravnokar se mi poroča, da je svetnik Štefe rabil proti večini občinskega sveta besede: Vam homo že gobce zavezali! Pokličem ga zaradi tega k redu.

Štefe: Oni so začeli! Zmerjali so!

Župan: Če je kdo rabil kak nepravilen izraz, ga bom poklical k redu. Zdi se mi pa, g. Štefe, da hočete imeti tudi v občinskem svetu teater.

Sejo vodi nato nadalje podžupan dr. Triller ter poroča v imenu finančnega odseka občinski svetnik Milohnoja.

Odsek predlaga o dopisu županu glede prispevka za zgodovino domačega c. in kr. pehotnega pešpolka št. 17, da naj se sedaj izplača od že dovoljenih 500 K, 250 K, druga

polovica pa naj se izplača, kadar izide zgodovina tudi v slovenskem jeziku, ker je bila vsota 500 K dovoljena pod pridržkom, da se zgodovina izda tudi v slovenskem jeziku, kakor si je to pridržal tudi deželni odbor.

Sprejeto. Ugovarjal je obč. svetnik Pammer.

Prošnja »Österreichischer Bühnenverein« na Dunaju za podporo, se odkloni z ozirom, da imamo z lastnim slovenskim gledališčem velike težave.

Prošnja akademičnega društva »Ilirije« v Pragi za prispevek za nagrobni spomenik Janu Legi, se ugotovi, ter se določi vsota 50 K, ki je že v depozitu mestne blagajne za mladinsko knjižico Jana Lege.

Prošnja pripravljalnega odbora za IV. jugoslovanskega umetniškega razstava v Beogradu za prispevek, se odkloni.

Petru Šterku se dovoli še nadalje 3% potresno posojilo. Prošnja Ivana Liningerja v odseku še ni bila rešena. Dovolj se nadalje izbris za stavne pravice glede potresnega posojila Franu Golobu, ker je pokritje zadostno. Izbris se izvrši na stroške prosilca.

Občinski svetnik Maly poroča nato o računskem zaključku in bilanci »Kreditnega društva mestne hranilnice« za leto 1911. Računski zaključek in bilanco imajo občinski svetniki v rokah. »Mestna hranilnica« pa je prosila tudi, naj se denarna zaloga, ki je znašala prva leta pol milijona kron, in se je povišala na 800.000 K, zviša sedaj na 900.000 K.

Občinski svetnik Pammer ugovarja odobritvi zaključka in bilance ter je proti zvišanju denarne zaloge, ker Nemci v direktoriju niso zastopani.

Občinski svetnik Bonafš bavi z ustanovitvijo »Kreditnega društva«, ki je bilo nujno potrebno, ker je »Kranjska hranilnica« slovenskim trgovcem odpovedala kredit. Nato se računski zaključek in bilanca odobrija ter dovoli zvišanje denarne zaloge za 100.000 K.

Slovensko gledališče.

Občinski svetnik Reisner poroča nato o prošnji »Dramatičnega društva« v Ljubljani za izredno podporo 6000 K v pokritje deficita in 6000 K za leto 1913, da se zagotovi igralcem eksistenco, skupaj tedaj 12.000 K. Obenem naj se poveri čez poletje g. Šapli tajništvo in blagajništvo.

Prošnja »Dramatičnega društva« je zelo skromno stilizirana. Izdatek, ki ga nalaga ugotovitev te prošnje, ne pride toliko v poštev, ker gre tu za naše domače igralce, ki danes nimajo kruha in že od 31. marca naprej niso dobili plače, niti ne vedo, kaj bo z njimi v prihodnosti. Omenim naj, da je doslej vodil posle gledališča in sprejemal igralce gosp. Govekar, ki je imel kot ravnatelj za to polno moč. »Dramatično društvo« je vodilo gledališče samo po imenu. S tem dnevom pa, ko je potekla funkcijska doba ravnatelju Govekarju in blagajniku Šapli, ni bilo nobenega pravega vodstva več, se manj pa so vedeli igralci, na koga naj se obrnejo. Drugod je v navadi, da se igralci po končani seziji, če jih gledališče ne sprejme zopet, razprše. Nemškim igralcem je na razpolago mnogo gledališč, naši igralci pa so navezani na Ljubljano. Med sezijo pa naši igralci tudi niso tako plačani, da bi si mogli prihraniti toliko, da bi lahko živeli, kadar nimajo službe. Našim igralcem je življenje zasigurano le, če so z dnem, ko neha sezija, angažirani že za prihodnje leto. Danes tega ni. Ni mi treba navajati imen onih naših igralcev, ki že danes iščejo podpore. Z njimi moramo to občitati kot sramoto, da morajo naši igralci danes beračiti za kruh. Zato je tudi moja naloga tem lažja, ko utemeljujem odsekov predlog, da naj se prošnja ugotovi. Priporočam pa moram, da ta prošnja ni nekaj novega, marveč se je ta podpora dajala tudi že prejšnja leta. Že tri leta pokriva mesto deficit in je mesto dalo tudi preteklo leto 6000 kron posojila. Teh 6000 K, če ne damo posojila v naprej, je nesiguren dohodek gledališča, ki se v tej nesigurnosti ne more vzdržati. Dovoliti se mora ta znesek že naprej za prihodnjo sezijo. 6000 K tedaj se mora porabiti za pokritje deficita in 6000 kron za angažiranje igralcev za leto 1912/13. Potem je ta znesek nekaki aktivum za društvo, s katerim lahko razpolaga. Treba pa je nadalje, da se naši domači igralci angažirajo za najzaj od 1. aprila. Zato se glasi odsekov predlog, da se dovoli »Dramatičnemu društvu« v Ljubljani znesek 22.000 K v pokritje deficita in da angažira slovenske igralce slovenskega gledališča za prihodnjo sezijo, v kolikor niso drugod angažirani, to pa s 1. aprilom t. l. Obenem se prideli »Dramatičnemu društvu« magistratni uradnik kot blagajnik, ki naj bo v poletni dobi obenem tudi tajnik ter ima preskrbeti angažiranje domače-

ga osebja. Zato se mu dovoli 50 K mesečno.

Župan: In pokritje? Brez predloga glede pokritja ne dam poročila na glasovanje.

Občinski svetnik Reisner: Glede pokritja stavi odsek drugi predlog, da se pooblašča župan, najeti viseče posojilo.

Občinski svetnik dr. Zajec govori o »Ljudskem odru«, ki je v enakih težkočah. Zato predlaga, da naj se izreče občinski svet pripravljenega, dati »Ljudskemu odru« podporo 500 K, če za to prosi. Župan, pa naj najame za 500 K več posojila.

Občinski svetnik dr. Novak se protivi temu, da bi se ustvaril kak junktim. »Dramatično društvo« je prosilo za podporo, za njim pa stoje številni gledališki igralci, ki so danes na cesti postavljeni. Tem igralcem se godi danes tem hujša krivica, ker jih je mnogo, ki so že več let pri našem gledališču in ker sami niso zakrivali, da so danes na cesti. Opozorja nato na gledališča v drugih glavnih mestih, h katerim prispeva tudi dežela in država in se končno zavaruje še enkrat proti temu, da bi se napravil junktim med slovenskim gledališčem in »Ljudskim odrom«.

Župan: Zaradi 500 K ni vredno izgubljati besed, ki je usoda našega gledališča na vrsti.

Govoril je nato še občinski svetnik Kristan, ki je tudi proti junktimu in upa, da je ta izhod, o katerem sklepa danes občinski svet, samo provizorična rešitev. Istotako lahko, kakor je zahteval dr. Zajec za »Ljudski oder« podporo, bi lahko zahteval on podporo za »Vzajemnost«, ki tudi prireja gledališke predstave.

Končno govori še enkrat poročevalec obč. svetnik prof. Reisner ter pojasni, da ta akcija ne pomeni nikakršne rešitve gledališkega vprašanja, marveč je samo momentna rešitev in pomoč.

Sprejeti so bili nato vsi trije predlogi odseka, podpora 12.000 K, blagajnik in pokritje z višecim posojilom. Sprejet je bil tudi predlog občinskega svetnika dr. Zajca, da se dovoli »Ljudskemu odru« 500 K, če prosi za podporo in Kristanov poziv na »Dramatično društvo«, da naj poskrbi za podlago, da se more gledališče umetniško in kulturno razvijati, neodvisno od finančnih konjunktur.

V imenu stavbnega odseka poroča nato občinski svetnik Štembov.

Za nujne poplave v mestnem kopališču Kozeljci se dovoli 1720 K. Primanjkljaj v znesku 220 K naj se dovoli potom naknadnega kredita.

Centralna komisija za vzdrževanje umetnin je opozorila mestni magistrat na potrebo poplave kongresnega cesarskega paviljona v Mestnem logu. Paviljon je mestna last. Proračunjeni stroški 450 K, mesto izvrši dela v lastni režiji.

Prošnja Andreja Šarabona za izpremembo regulacijskega načrta Ahacljeve ceste, se odkloni, ker bi se Ahacljeva cesta vsled tega preveč zožila.

Štefe: Gospod župan! Občinski svet je nesklepčen!

Župan: To konstatirati je moja naloga.

Med tem so se vrnili v dvorano nekateri občinski svetniki. Izmed klerikalnih svetnikov jih manjka največ.

Župan razjasni, da je odklonitev te prošnje že zato utemeljena, ker bi se tako zadolžitev ne smela izvršiti, niti če bi to dovolil deželni odbor.

Prošnja Valentina Accetta za izpremembo regulacijskega načrta za regulacije ceste na Trnovskem pristanu, se ugotovi v toliko, da se cesta zoži od 12 na 10 m.

Prošnja Franca Kandareta za razdelitev njegove parcele št. 185/2 kat. občine Karlovske predmestje na stavbišča, se ugotovi pogojno, če se izpelje cesta po njegovem svetu.

Parcelacija mestnega travnika ob Dolenski cesti na stavbišča, se sedaj še ne izvrši.

Naprava pisuarja ob Karlovskem mostu je že sklenjena in je za to 700 K, treba je samo še komisijalnega ogleda, da se določi prostor.

Že delj časa sta za most na Prulah izdelana dva načrta. En načrt namerava železen most čez Ljubljano, drugi betonski most. Cena je 37 tisoč kron, oziroma 97.000 K. Oba načrta pa ne odgovarjata zahtevam, ki nastanejo vsled poglabitve struge Ljubljanice. Zato naj se razpiše izdelanje novega načrta konkurenčnim potom.

Občinski svetnik Šerjak želi, da naj se izvrše dela obenem s poglabitvijo struge. Želi nadalje, da naj novi most ne bo luksurizozen, zlasti da naj nima lintvernov. Pojasnila mu da občinski svetnik Likozar.

Župan: Ob sebi umevno je, da se izvrši delo, ko bo struga suha. — Lintvernov pa se tudi ni treba bati, tam jih ne bo.

Trotoar v Florijanski ulici se popravi in s časom polagoma nadomesti s porfirnimi ploščami. Seveda se bodo iztrebili tudi kanali, in dobi, kakor zatrjuje župan, tudi ta ulica moderno kanalizacijo.

Magistru se naloži, da ukrene vse potrebno glede zveze Komenskega ulice z Ilirsko ulico, upoštevati pa je treba, da taka izpeljava zahteva 2854 m² sveta, ki je deloma celo zaidan. Najprej je treba tudi ugotoviti, koliko stane tako delo.

Regulacija Martinove ceste je zelo važna zadeva, ondotni posestniki pa zahtevajo za svoj svet tako velike vsote, da je mestu ta regulacija nemogoča. Vrše se naj še enkrat pogajanja in če tudi ta ostanejo brezuspešna, naj se naprosi deželna vlada, da dovoli ekspropriacijo.

Poročevalec obč. svet. Štembov poroča nadalje o samostojnem predlogu obč. svetnikov Rötthla in Smoleta glede preuredbe mestne kopeli v Kozeljci. Treba je vprašanje naprave še enega basena za dame in preštudirati, napraviti potem načrt in proračun ter proučiti tudi zadevo kopanja na Pasjem brodu. Napraviti je tudi treba senčnat drevored do Kozeljci.

Dr. Zajec želi, da se preštudira naprava modernega kopališča ob Savi, ki naj bi bilo zvezano z Ljubljano z električno železnico.

Občinski svetnik Štembov mu pojasni, da je tak predlog bil tudi že v pretresu, da pa bo morda, kadar bo Ljubljana regulirana, mogoče otvoriti moderno kopel tudi v sredini Ljubljane.

Občinski svetnik Rötthl pojasni, da ima predlog namen, odstraniti nedostatke. Morda bo celo treba kopališče preložiti. Vsekakor pa bo treba damske kopeli, ker je danes za ženske zelo slabo preskrbljeno.

Podžupan dr. Triller, ki je med tem prevzel predsedstvo, da predlog na glasovanje, ter je bil odsekov predlog sprejet.

Občinski svetnik dr. Zajec umakne svoj predlog in ga stavi kot resolucijo, ki se bavi bolj z bodočnostjo. Tudi ta resolucija je bila sprejeta.

O samostojnem predlogu občinskih svetnikov Rötthla in Smoleta se je razvila zaradi nespornosti daljša debata glede delne regulacije Emonske ceste. Namesto odprtih jarkov naj se polože cementne cevi, kar bi stalo po proračunu 1150 K ter naj se dovoli ta kredit. — Govorili so k predlogu občinski svetniki Bahovec, Ložar in Smole, ki je pojasnil, da cele ceste še ni mogoče regulirati, ker bi bilo treba odkupiti precej hiš, z regulacijo ceste pa pride tja tudi kanal do Gradašče, kar je bilo v poročilu poročevalca Štembova ravno mišljeno.

Nato zaključil podžupan dr. Triller sejo ob 1/4 10.

Prihodnja seja bo dne 8. maja ob 6. zvečer.

Italijansko - turška vojna.

V Dardanelah in v Arhipelu.

Glasom poročil potnikov, ki prihajajo iz Carigrada v Bukarešto. Turki se niso našli 55 min, ki so jih bili položili v Dardanelah. Predno teh min ne najdejo, je izključeno, da bi odprli Dardanele, ker ne mara Turčija prevzeti odgovornosti za eventualne nesreče.

Kakor poročajo listi, se nahaja generalni gubernator arhipela Subih beg na nekem otoku v Arhipelu in ni bil na Rodu, ko so Italijani otok zavzeli. Tozadevne vesti so tedaj izmišljene.

»Tanin« in »Jeni Gazette« zahtevata od turške vlade, da izžene iz Turčije vse italijanske podanike.

Nasproti poročilom, da nameravajo Italijani s tem, da zasedejo turške otoke v Egejskem morju, otežkočiti trgovino v teh krajih, zatrjuje dunajski podučeni krogi, da je italijanska vlada sama izjavila, da hoče s tem zasedanjem samo pritisniti na Turčijo, da rajši sprejme mirne pogoje.

Nov posredovalni predlog?

»Daily Telegraph« poroča, da je izdelal bivši nemški poslanec Marshall sledeči posredovalni predlog: Turčija odstopi Italiji oni del Tripolitanijske, ki so ga Italijani zasedli. Vsa druga Tripolitanijska in dva pristanišča ostaneta turška last. — Ta vest je zelo neverjetna, ker bi pomenil tak mirnovi pogoji, da Turčija le začasno vzdrži suvereniteto nad ostalo Tripolitanijsko.

»Neues Wiener Tagblatt« piše, da nima slučajno istočasno odpotovanje nemškega in avstrijskega poslanika iz Carigrada nobenega političnega ozadja (?), najmanj pa je dokaz, da bi bile velesile izpremenile svoj kurs v italijansko - turškem konfliktu. Med tem, ko je odpotoval nemški poslanec Marschall v Berlin in Karlsruhe, je odpotoval avstrijski poslanec obmejni grof Pallavicini.

vicini v rodbinskih poslih v domovino.

Turško posojilo.

Iz Carigrada poročajo, da namerava turška vlada najeti posojilo 25 milijonov, od katere vsote je določenih 14 milijonov za javna dela, 6 milijonov za proračunski primanjkljaj, 3 milijoni za vojsko in 2 milijona za mornarico. Garancijo tvorijo, kakor znano, carinski dohodki dveh vilajetov. Protokol so podpisali, kakor poročajo iz Carigrada, že v soboto.

Pred Lemnosom.

Oficijalno se razglša v Carigradu, da so videli predčerašnjem pred otokom Lemnosom 10 italijanskih vojnihi ladij.

Italijani proti vojni.

»Avanti« poroča, da se je vršil v Popoli v Abrucih velik shod, ki ga je posetilo nad 3000 oseb in da je ta shod protestiral proti italijanskoturški vojni. Ko je vladni komisar zaradi hudih napadov na vojsko shod razpusil, je prišlo do takih izgredov, da se je bilo zahvaliti samo razumnosti predsednika, da ni prišlo do krvoprelitja. Mnogi, ki je med tem narasla na več tisoč oseb, je nato korakala skozi mesto in demonstrirala proti vojni. — V Neapolju je socijalno demokratična zveza sklicala za 16. maj velik shod, da protestira proti vojni. Omeniti je treba še posebno, da se takih shodov udeležujejo tudi vojaki, ki so se vrnili iz Tripolitanijske, znamenje, da se vojakom tam ni godilo kakor v nebesih. — V Florenci je prišlo med sejo občinskega sveta do protivnoje demonstracije socijalno demokratične manjšine. Na vprašanja dveh socijalno demokratičnih občinskih svetnikov je odgovoril župan, da morajo stopiti v ožigled vojni strankarske zadeve v ozadje, nakar so socijalni demokrati začeli demonstrirati proti vojni med tem ko se je večina navduševala za vojno in vojsko. Demonstracij se je udeležila tudi galerija deloma za, deloma proti vojni. Štiri poslušalce so aretirali. Nato je bil sprejet od večine predlog, da da mesto 10.000 lir kot prispevek za zrakoplovstvo.

Štajersko.

Nekaj opazk k zadnjim klerikalnim shodom. Neka »Jugoslovanska strokovna zveza«, ki bi naj zvalila delavstvo v klerikalni tabor, je sklicala zadnjo nedeljo shod v klerikalno Repoluskovo gostilno v Rušah. Govorili so gg. Pišek, dr. Benkovič, dr. Leskovic iz Maribora. Čudno se nam zdi, da ni došel pater Korošec, ki vendar zastopa ruško delavstvo toli uspešno v štajerskem deželnem zboru. Nadomestoval ga je menda Pišek, ki zastopa drugo polovico spodnještajerskega slovenskega delavstva, o tem ni dvoma. Kot »odposlanec« osrednjega odbora »Jugoslovanske strokovne zveze« v Ljubljani je fungiral dr. Benkovič iz Celja. Mož je, kakor znano, občudovanja vredni politični mojster Jakob: tedni dni poprej je na ponesrečenem »Kmečkem taboru« v Brežicah sveto prisegel kmetom, da nikoli ne izda zelene agrarne zastave, v Rušah pa je oznanjal odrešenje delavstva. Delavstvo in kmetje imajo seve popolnoma iste gospodarske interese. Ene in druge more obenem le »zastopati« kak dr. Benkovič — na ta način, da farba te in one. Da klerikalci »Jugoslovanske strokovne zveze« niti ne jemljejo resno, kaže poročilo v »Straži«. Tam vsklika dopisnik, da je ruški shod pokazal, kje stoji staroslovne Ruše! Namreč — v taboru »Slovenske kmečke zveze«! Tako se črni generali norca delajo iz neumnih ljudi, ki se verujejo, da bodo kaj imeli od klerikalnih delavskih in kmečkih organizacij! Ene in druge so le politične dekle duhovščini in gotovim koritarjem. Prej omenjeni »Kmečki tabor« v Brežicah, ki ga je »Straža« napovedovala s tolikim pompom, se je tako ponesrečil, da se ga »Straža« le še upa ponižno imenovati »shod, katerega so se udeležili najodličnejši možje brežiškega okraja.« Poznamo se, ljuba »Straža«! V brežiškem okraju ne bode kmalu razen duhovnikov, Pajdaša, Podvinskih, Urekov in še par možic, noben pes povohal dr. Benkoviča! In zato se tako žalostno končujejo klerikalni »Kmečki tabori«!

Laški trg. Dne 5. t. m. — okoli polu 2. popoldne je užgala strela streho na hiši vdovele posestnice, po domače Mekeťove v Strnici, v občini Sv. Krištof pri Laškem trgu. — Ogenj je vpepelil hišo, skedenj in hlev v hlevu je bilo 5 glav goveje živine, ki je tudi poginila, ker je niso mogli pravočasno več rešiti. Na pogrišče je prihitela požarna bramba iz Laškega trga, kateri je poveljeval g. Juri Benedik. Med temi brambovci so se posebno požrtvorno trudili poleg načelnika, gasilci gg. Henkel, Kokolj in Skubar, katerim se mora

izreči priznanje za njihovo požrtvovalnost. Le neustrašnosti gasilcev se je zahvaliti, da so ogenj pravočasno omejili in da se ni nevarno razširil, kar bi utegnilo postati katastrofalno. Škoda je velika in ni pokrita z malenkostno zavarovalnino.

Zborovanje »Laškega učiteljskega društva«. Dasi tudi nam je nagajivi Jupiter Pluvij hotel skvariti majnikov izlet v dan 5. t. m. na Zidanem mostu, vendar svojega namena ni dosegel. Načelnikova spretnost in živahen vodstvu strokovnih razgovorov, je srečno tekmovala s temperamentno razpravo poročevalca, kateri je naglašal s kako prefriganostjo si vedo pomagati proti osebnim šolski dobi, žal le premočni brezvestni roditelji. In kdo bi si mislil, da najdejo taka nekulturna stremjenja zaslonbo in podporo pri nekaterih zdravnikih! Izvedeli smo se marsikaj in izvolili k Zavezi in Zvezi potrebno število delegatov. Po dve in pol ure trajajočem poučljivem zborovanju zaupali smo svoje telesne potrebe kuhinjski izurjenosti in kletarski poštenosti vrlega narodnjaka Juvanciča, med tem ko so se naša srca topila v naslaji izvanrednega užitka prekrasnega petja hrastniškega kvarteta. Izrazujoč zahvalo, čestitamo gospodu Preku na tako sijajnem uspehu. Posebno nas je očaral njegov božanstveni tenor! — Za počastitev Terpsihore si je prizadeval domači Schramlquintet pod vodstvom g. Dorerja, kateri je žel mnogo priznanja. Počastile so nas, kar s posebnim zadovoljenjem bilježimo tudi vse ugledne domače obitelji. Iskrena zahvala vsem, kakor ne manj staremu prvoboritelju prvaku A. Gradiškemu, kateri nas je s kremenitimi nagovori navduševal! Vsem krepak: Na zdar!

Drobne novice. Imenovan je poštni koncipist Alojzij Gregorič v Gradcu za poštne komisarija. — O samomoru trgovca Hermanna se nam še poroča iz Laškega trga: Karel Hermann je izvršil samomor v svojem vinogradu v Skalcah nad Konjicami. Žile si je prerezal z britvijo, sedeč na zdenicah, in se je potem vrغل v prilično 14 m globok studenec, iz katerega so ga potegnili mrtvega. Pravi se, da je izvršil samomor v hipni zmedenosti, česar pa nikdo zelo ne veruje. — Iz Gornjega grada. Kmečki fant Cvikl je poskusil te dni v gozdu z očetovo pištolo streljati. Pri tem pa je dobil take poškodbe, da je na njih umrl. — Iz Slovenjgradca. 2. maja je šel osebenkar Pavel Hoinik iz Vrh v Slovenjgradec po svojo invalidno podporo. Medpotoma se ga je po različnih gostilnah malo navlekel in padel v jarek ob cesti, kjer ga je našla žena drugo jutro mrtvega. — Iz Gradca. Od 20. maja naprej se bo izvršila preselitev bolnikov iz stare v novo deželno bolnišnico v Stiftingtal. Selitev bo trajala več dni. — Iz Gradca. V splošni deželni bolnišnici si je prerezal dne 6. maja tesar Valah iz Slov. Bistrice vrat in je izkruvel. Valah je izvršil samomor najbrže iz obupa nad svojo boleznijo. — Kradež. Trgovski pomočnik Adolf Misija iz Ljutomerja je pokradel pri trgovcu Wegscheiderju v Radgoni več blaga in izkupiček zapravil. Misija so izročili deželnemu sodišču v Gradcu. — Iz Laškega trga. V nedeljo popoldne je udarila strela pri nekem kmetu v Strmcu in zažgala. Zgorelo je celo domovje. Ker ni bilo ljudi zaradi večernice doma, niso rešili niti vse živine, temveč je zgorelo več goved in svinj. Škoda je precejšnja. — Iz Rogaske Slatine. Zdravnik dr. Schuster je tožil ravnatelja dr. Mullija, češ, da ga je na Silvestrov večer v nekem kupletu javno v gostilni zasmechoval. Mr. Mulli je priznal inkriminirane besede, izjavil pa je, da ni mislil z njimi zažiti dr. Schusterja. Nasprotnika sta se končno poravnala.

Koroško.

Celovski občinski svet je sklenil v svoji včerajšnji seji, ki je bila jako živahna, med drugim tudi, da najame mesto v pokritje vedno naraščajočega primankljaja 700.000 K posojila (300.000 K na kratak rok). Jako vznemirljiva debata se je razvila tudi o mestni elektrarni, za katero se je porabilo že 4.300.000 K, in ki zahteva zopet nov kredit. Med debato se je odstranilo toliko svetovalcev, da zbornica ni bila več sklepna, ko je stavil svetovalec predlog, da naj se dovoli naknadni kredit v znesku 1.100.000 K, toda pod pogojem, da predloži zbornici stavbni svetnik Bernard natančno bilanco. S tem je bila seja končana.

Nevaren zločinec pobegnil. Iz Beljaka poročajo, da je pobegnil orožnikom med vožnjo po železnici nevaren tat in zločinec, Lah Ivan Zampiero, ki je že iz vseh avstrijskih kronovin izgnan. Kako se je zločincu posrečilo uiti, še ni znano.

Primorsko.

Gosp. dr. Rybář in tovarišem na znanje. Dne 19. maja t. l. priredi italijanska šolska družba »Lega Nazionale« v slovenskem Sv. Križu pri Trstu veselico s plesom na posestvu slovenskega učitelja Jak. Tenze (tužna mu majka!), kateri spremlja barve, kakor kameleon. Ljudstvo v Sv. Križu in v bližnjih vaseh je ogorčeno in razburjeno. Priredba »Lega« je vsekako veliko in predrzno izzivanzje in vsled tega nas je strah, da se zna kaj zgoditi, kar bi samo naše ljudi spravilo v nesrečo. Italijani so drzni in arogantni, naši ljudje pa preveč samozavestni, da bi se dali izzivati, poniževati in žaliti. V očigled prireditbi, naznanjeni za dan 19. maja se spominjamo izgrede, ki so se zgodili 1. 1897., ko je bilo toliko okoličanov zaprtih v ječah, ko je bilo toliko gorja, joka in stoka v nedolžnih družinah obsojencev: da bi se v nedeljo 19. maja ne zgodilo kaj takega, kar bi imelo zle posledice, je sveta dolžnost vseh merodajnih faktorjev skrbeti zato, da se ta italijanska veselica na čisto slovenski zemlji ne vrši. Saj je dovolj italijanskih krajev in mest v Furlaniji, primernih za take prireditve. Kaj bi se pa zgodilo, če bi n. pr. družba sv. Cirila in Metoda priredila veselico v Gradiški ali v Farri ali v Ogleju itd.? Prav gotovo bi nastala prava bitka med Italijani in Slovenci. Gospoda dr. Rybář in tovariše torej v ljudno prosimo, naj izposlušajo s svojim vplivom na merodajnih mestih, da se prepove tu, za slovenski Sv. Križ in za vse Slovence izzivalna veselica, ki bi utegnila imeti, ako se vrši, neprijetne posledice. Vabimo torej zlasti g. dr. Rybářa, kot zastopnika tržaške okolice v drž. zboru, in gosp. Alojzija Goriupa, kot kriškega zastopnika v občinskem in deželnem zboru, naj v javnem in v ljudskem interesu napnejo vse moči, da se nakana nekaterih predrznih aranžerjev te veselice ne posreči.

Iz Opatije: Nekaj časa sem imamo pri nas svoj »Casino des Etrangers.« To je prava igralnica, kjer se tujcem odvzema denar še huje, kakor v razupitem Monte - Carlu. V Monte - Carlu ima namreč igralec še zmerom več upanja, da kaj dobi, kakor v naši igralnici. § 522. kazenskega zakona prepoveduje hazardne igre — pri nas pa se pred očmi oblastev in z njih vednostjo v »Casinu« sistematično goji hazardna igra in dostikrat se zgodi, da se te igre udeležujejo celo oblastvene osebe. Pomisliti je pri tem, da je to početje na škodo zlasti našim gostilničarjem. Vse drvi v »Casino« in gostilničarji lahko gledajo svoje prazne sobe. To se godi tudi še zdaj, dasi je bila v državnem zboru zaradi tega prepovedanega igranja vložena posebna interpelacija. Seveda je niso vložili naši poslanci, ampak socialni demokratje! Na tej igralnici sta interesirani dve reški banki. Ti dve banki žanjeta, naši z davki preobloženi obrtniki pa imajo škodo.

Občinske volitve v Kanalu se bližajo in zato je treba opozoriti volilce naj gredo na limanice lepim obljubam klerikalcev, ki merijo po »Gorici« razne ceste, obljubljajo med in mleko sedaj, ko jim teče voda v grlo. Po njihovih medenih ničevih obljubah in nesramnih napadih po katerih se njihov nizkoten čin odlikuje, se spozna te možakarje, kar naj volilci trezno presodijo in vpoštevajo.

Tržaški občinski svet je imel sredi sejo, katere se je udeležilo 52 svetovalcev. Govorilo se je o razdelitvi draginskih doklad, ki jih je dovolilo mesto, katerih pa še kljub zaplosti občina ne more izplačati, ker proračun za l. 1912 ni od vlade potrjen. Na vprašanje svetovalca Černiča, zakaj da ni prišel njegov predlog glede gradbe 3000 malih stanovanj na dnevni red je župan odgovoril, da pride predlog na dnevni red v eni prihodnjih sej, ko bo prišel na dnevni red predlog kuratorija tudi glede malih stanovanj, katerega predloga pa še ni rešil finančni osek. Po dolgi debati je bil sprejet predlog šolskega odseka, da se spremeni filijalna mestne višje gimnazije v samostojen zavod in se razpiše za ta novi zavod mesto ravnatelja. Nato so sprejeli zborovalci še nekaj določil glede mestne zastavljalnice, dovolili so prekoračenje proračuna in sicer za lokalno policijo za 2134 kron 74 v in za vodarino 184 kron 96 v. S tem je bila javna seja končana. V tajni seji je bil pomaknjen magistratni asesor dr. A. Fröhbauer v II. razred in sta bila imenovana za prava učitelja na mestni višji realki pri Sv. Jakobu Egidij Violin in Adolf Berčon.

»Karpathija« v Trstu. Danes popoldne odpluje »Karpathija« iz Trsta na Reko, kjer vkrcata potnike.

Potres. Seismografski aparati na opazovalnicah v Trstu in Puiju so označili močan katastrofalen potres v oddalji 3000 do 3100 km.

Škodljive rosnje. Namestništvo je opozorilo s posebnim odlokom trgovce z rozinami, da naj pazijo pri prodaji rozin, da ne pridejo v preiskave, ker se je v zadnjem času dogajalo, da so prišle na trg roznice, ki so bile tako močno zveplane, da so bile zdravju škodljive.

Požar na Srednjem. Na Srednjem nad Ročinjem je izbruhnil v soboto popoldne pri posestniku Jerneju Hvalica požar, ki je uničil dve poslopji z vsem inventarjem. V enem posloplju so bili nastanjeni tudi vojaški-planinci. Tudi tem je pogorelo 21 postelj, več odelj in precej orožja. Živino so rešili. Kako je nastal ogenj je neznano. Škoda je velika.

Ljubezen — ali nož. V bolnišnico v Pulju so pripeljali včeraj 18letno dekle Ivano Cinkopan, ki ima na prsih sedem vbodljajev z nožem. V dekleta se je zaljubil namreč neki Ernst Gortan, katerega pa dekle ni maralo. Ponovno že je odbila njegove prošnje, končno jo je pregovoril, da je prišla na sestanek. Ko ga je zopet odločno zavrnila je potegnil Gortan nož in jo sedemkrat zabodel. Vendar pa rane niso smrtno in bo dekle okrevalo. Gortana so prijeli orožniki in ga izročili sodišču.

Zagoneten umor. Iz Zadra poročajo, da so našli na neki njivi v okolici umorjenega kmeta Matijo Dromeviča. Mrtvec drži v roki velik nož, kar znači, da je podlegel v boju z napadalcem. Vsa preiskavanja so ostala dosedaj še brezuspešna.

Borza na Reki. »Neuer Pester Journal« poroča, da je dobil iz Reke poročilo, da se ustanovi tam še letos borza.

Dnevne vesti.

Seja občinskega sveta Ljubljanskega se nadaljuje danes ob 6. zvečer.

»Danzers Armeezzeitung« o jugoslovanskem vprašanju in o hrvaških razmerah. V eni izmed zadnjih števil se bavi »Danzers Armeezzeitung« o hrvaških razmerah in piše: »Počasi se dani tudi v glavah dunajskih politikov, da so jeli uvajati važnost jugoslovanskega problema. Še pred enim letom bi se zdela nemogoča izjava, ki jo je podal grof Stürgkh kot odgovor na tri interpelacije v državnem zboru. Res se je zabarikadiral tudi grof Stürgkh za državno pravnimi pomisleki: Hrvaška in Slavonija pripadate deželam svete Štefanove krone in tamkajšnje homatije so notranje zadeve tuje države... toda v zvezi s tem poklonom je vendarle priznal, da smo mi vsi prav zelo in celo naravnost interesirani na teh dogodkih, ker je od teh odvisen mir in red v Dalmaciji, v Istri, na Slovenskem, predvsem pa v Bosni in ker je najobčutnejše oškodovana naša zunanja politika radi postopanja Madžarov s hrvaškimi in srbskim narodom. Ta nepobitni preobrat, ki se javlja iz one Stürgkhove izjave, so seveda takoj drugi dan nevidljive roke skušale redresirati. Z navadno uslužnostjo so namreč poluradne korespondence razširjale vest o neki namišljeni demonstraciji hrvaških dijakov v Beogradu, pri kateri se je baje kralja Petra proslavljalo kot »jugoslovanskega kralja«. Ta senzacijska in iz lahke umljivih namenov izkoriščana vest pa je preveč podobna spletaki, starim že desetletja, da bi se ji verjelo, ne da bi se je tudi preiskovalo glede njene resničnosti. Mi pa imamo tudi dovolj vzrokov, da lahko upravičeno trdimo, da niso vesti o begradski demonstraciji ničesar drugega, kakor skrbno pripravljene, nesramne in zlobne denunciacije, katerim ne bo — po izkušnjah v zagrebškem veleizdajniškem procesu in njegovem dunajskem nadaljevanju — noben pošten človek več nasedel. Palača na Bailplatzu je sedaj, kakor se zdi, končno vendarle očiščena in v predsedstvu avstrijskega ministrskega sveta se pojavljajo naziranja. Upajmo, da ne bo ostalo samo pri prvih začetkih k zbolšanju.« — Tako piše »Danzers-Armeezzeitung«, ki je svoječasno tudi živila v velikem strahu pred jugoslovansko iredento in pred veliko srbsko propagando. Toda »veleizdajniški« proces v Zagrebu in Friedjungov na Dunaju sta tudi temu — priznati se mora — v resnici patrijotičnemu listu odprla oči, da sedaj bistro vidi, v kateri kuhinji se kuhajo vesti o jugoslovanski iredenti. Seveda »Slovenec« tega ne vidi, to se pravi — on prav dobro vidi, ker je sam eden izmed glavnih faktorjev v oni kuhinji. Toda posel se ne izplača tako, kakor preje, ker je ves pošten svet spregledal vse gnusne one spletke, za to ga »Slovenec« opravlja bolj sramežljivo in se zadovoljuje samo še s prikritimi namigavanji, na katera pa živa duša ničesar več ne da. Denuncijske gloriole je pač konec in klerikalna pšenica, ki je tako bujno cvetela za časa Hribarjeve nepotrditve, ne bo več šla v klasje.

Kaj sedaj? Šusteršič je svoječasno dalmatinskim pravašem obljubil, da bo jel v parlamentu ubirati druge strune, ako se bo prepričal, da od njega zasnovana akcija v prilog Hrvaške ne bo imela uspeha. Z ozirom na to svoječasno Šusteršičovo obljubo čitamo sedaj v spljetski »Slobodi« to-le vprašanje: »Vse kaže, da ni nobene nade, da bi sil na Hrvaškem v kratkem odpravljen komisariat. A kaj sedaj? Stvar je sedaj pravaških poslancev in njihovega zaveznika Šusteršiča, da končno store svojo dolžnost. Komisariat ni odpravljen in najbrže tudi ne bo skoro, prišel je torej čas, da stopi tudi Šusteršič na čelu svojih v obstrukcijo, kakor je sam obljubil. Ali bo to storil? Najbrže ne! A kaj hodo potem stori naši dalmatinski pravaši? Kaj bodo ukrenili? Molčali bodo in držali roke križem, ker so od Šusteršiča tako hipnotizirani, da se ne upajo niti ganiti, ako jim Šusteršič izrecno tega ne dovoli!

Podlost socialno demokratičnega dopisništva. Socialni demokratje ne morejo preboleti sramotnega poraza, ki so ga doživeli preteklo nedeljo pri nadomestnih volitvah v Spodnji Šiški kljub zvezi z Nemci. Po zloglasnem geslu: držite tату, skušajo sedaj, ko je njihova zveza z Nemci črna na belom dokazana, odvaliti krivdo s sebe s tem, da očitajo naprednjakom, da so imeli le-ti zvezo z Nemci. To je seveda od konca do kraja izmišljena laž. Ker ne morejo navesti za to riti senice kakega dokaza, so segli po svojem priljubljenem sredstvu, t. j. po laži in obrekovanju, da nasiljeplje svojim zaslepljenim pristašem nekoliko peska v oči. Višek nesramnosti pa je, da si drznejo v ponedeljski številki trditi, da je volil napredni kandidat Kelec s pooblastilom nemške klerikalne grofice Auerspergove. Član »Zarjinega« uredništva je sedel v volilni komisiji. Njemu je bilo tedaj dobro znano, da je to od kraja do konca izmišljeno. Ako je kljub temu dopustil, da je prišla v njegov list notica s tako debelo lažjo, potem ni nobene oznake za njegovo postopanje, ako je za to podlo početje vedel. Pa če tudi bi se dotični sodrug izgovarjal, da za ponedeljkovo notico on nivedel, pribijemokot memento vsem dostojnim ljudem dejstvo, da v tokovi številki hudobno izmišljotino o pooblastilu grofice Auerspergove še vedno ni popravljena. Ako ima »Zarja« količak vesti in časti, mora laž o g. Kelcu nemudoma popraviti. Dokler se pa to ne zgodi, bodo imeli dostojni ljudje o tem časopisu svoje posebno mnenje.

Ogenj je izbruhnil v soboto 4. t. mes. v Gornjih Pirnicah ter popolnoma upepelil tri gospodarska poslopja in sicer Stularjevo, Ribičevo in Adamičevo. Kako je nastal ogenj, se še ne ve.

Zopet ogenj. V ponedeljek zvečer, 6. t. m., je pogorela v Tacnu pod Šmarno goro Kovačeva hiša. Zažgali so baje otroci.

Preiskava proti italijanskim vohunom. Lahi Florini, Giacomo in Florianich, ki so bili v Bohinjski Bistrici prijeti, ker so na sumu, da so vojaški vohuni, se nahajajo sedaj v zaporih tukajšnega deželnega sodišča. Proti njim je uvedena preiskava in sicer na direkten ukaz od zgoraj. Preiskavo vodi preiskovalni sodnik dr. Kaiser. Kolikor je nam znano, je obtožbena materialja proti osumljencem zelo malo na razpolago. Ako oblast ne razpolaga z obsenejšim materialom, ne bo preostajalo drugega, kakor osumljence izpustiti na svobodo. Kakor se nam poroča, so bili Florini, Giacomo in Florianich v družbi z dvema uteklima tovarišema tudi na Jesenicah, odkoder so delali izlete v bližnjo okolico. Morda jih je tudi zanimal železniški predor kakor v Bohinjski Bistrici?

V župnijah Soteska in Toplice na Dolenjskem je sedaj zelo razširjena škrlatica. Ze več otrok je umrlo na njej. Zdaj napada pa ta nalezljiva bolezen že tudi odrasle ljudi. Ravno v petek dne 3. t. m. so pokopali 25letnega fanta, ki je umrl na njej. Morali so ga takoj odnesti v mrtvašnico. Kljub temu, da je mnogo ljudi bolnih za to boleznijo, se oblasti nič ne zmenijo za to. Stvar se menda nalašč prikriva. Na Toplicah se je tudi pojavil »tifus« v neki hiši. En bolnik je že umrl na njem, trije pa še ležijo bolni. Kaj bo, če se ta nevarna bolezen raznese, ker se od oblasti nič ne stori v njeno omejitve.

Porotno sodišče v Novem mestu. Porotne obravnave pri okrožnem sodišču v Novem mestu se začnejo na binkoštni torek, dne 28. maja. Predsedoval bo porotnim sodbam predsednik okrožnega sodišča g. Trenz, nadomestovala ga bosta pa g. nadsvetnik Wajkart Gandini in g. svetnik Žmavec. O porotnih slučajih, ki pridejo na vrsto, bomo poročali pozneje.

Izrečani porotniki za II. zasedanje porotne sodbe v Novem mestu so: Glavni porotniki: Ivo Zupančič, posestnik na Ponikvah pri Trebnjem; Matija Majerle, posestnik v

Jelševniku pri Črnomlju; Ivo Ratajčec, posestnik v Lukovki pri Trebnjem; Anton Štrumbelj, posestnik na Gorenji Ajdovci; France Levstik, posestnik in gostilničar v Malih Laščah; Ivo Schauer, trgovec v Črmošnjicah; Alojzij Pisanski, posestnik in gostilničar pri Sv. Križu; Fr. Majzelj, posestnik in gostilničar v Beli cerkvi; Ivo Uhan, posestnik in gostilničar na Veliki Loki; Matija Jaklič, posestnik na Jarčevem vrhu pri Bučki; Jakob Klun, posestnik in gostilničar v Ribnici; Jože Zajc, posestnik in gostilničar na Dragi pri Beli cerkvi; Alojzij Vehovec, posestnik v Žužemperku; Ivo Rus, posestnik in trgovec z lesom v Brežah; Anton Turk, posestnik v Podhosti pri Toplicah; Ivo Maurar, posestnik in gostilničar na Raki; Ivo Petschauer, posest. v Podhosti pri Dol. Topl.; Ivo Arhar, posestnik v Trebčivasi pri Dvoru; Franc Zamida, posestnik na Vršnih selih nad Toplicami; Jože Zupančič, posestnik in trgovec v Trebnjem; Štefan Kožar, posestnik in gostilničar v Črnomlju; France Gerald, posestnik v Krškem; France Knez, posestnik in trgovec v Sent Rupertu; Ivo Marn, posestnik na Jezeru pri Trebnjem; France Jordan, posestnik v Ruhtni vasi pri Beli cerkvi; France Loy, trgovec v Kočevju; Jože Gnidovec, posestnik v Gorenjem Lipovcu pri Ajdovcu; Ivan Grill, posestnik v Občini pri Poljanicah; Alojzij Radeli, posestnik v Spod. Ponikvah; Jože Turk, posestnik na Zvirčah; Ivo Kopina, posestnik v Radovljah pri Šmarjeti; Jože Štupica, posestnik v Žužemperku; Ivo Štrukelj, posestnik v Doličah; Juri Papež, posestnik na Prevali pri Žužemperku; Alojzij Šuštaršič, posestnik na Toplicah, in Jože Kek, posestnik na Pljuski pri Veliki loki. — Nadomestni porotniki: Gustav Murn, posestnik in leetar v Novem mestu; Fran Možina, posestnik in vinski trgovec v Novem mestu; Ivo Mrvar, posestnik na Boričevem pri Novem mestu; Andrej Škufca, posestnik in gostilničar na Potoku pri Novem mestu; Juri Košir, posestnik in gostilničar na Brodu pri Novem mestu; Juri Picek, posestnik in trgovec v Novem mestu; Vladimir Vojska, posestnik v Novem mestu; Alojzij Windischer, posestnik in trgovec v Novem mestu; Ivo Ferlič, posestnik in gostilničar v Novem mestu.

Rjave hrošče plačuje občina v Mostah po I K mernik. Otroci so jih že precej nabrali, med vsemi pa so najbolj pridni otroci gerenta Oražma. Ljudje sicer ne verjamejo v to izredno pridnost in si pripovedujejo marsikaj. Pa to so samo govorice, ki nimajo nobene podlage, zato jih tudi mi ne beležimo. Eno pa je čudno: Drugodi hrošče žgo ali pa jih more v živem apnu, v Mostah pa jih enostavno zakopavajo. Občinski, oziroma deželni denar za uničenje hroščev je naravnost proči vržen, ker se z zakopavanjem hroščev zalege vendar ne uniči in ne zatre!

Kinematograf »Ideal«. »Neznane«, krasna drama trvdke Nordisk-film Ko., vidi se še danes pri večernih predstavah. V tej drami igrajo najslavitejši avstrijski igralci in je to prvi film avstrijskega izdelka. Razen te slike še več komičnih in naravnih posnetkov.

Pozabil je v nedeljo zvečer nek gospod v neki gostilni citre, ki se pa sedaj ne more prav nič spomniti, kje je to bilo. Gostilničar naj se izvoli zglasti pri policiji, ki bo obvestila lastnika citre, da pride ponje.

Trpinčenje živali. Predvčerajšnjem sta se na nekem dvorišču na Dunajski cesti dva voznika prerekala, kateri ima močnejšega konja, ter naposled napravila stavo za 10 K. Nato sta vpregla vsak svojega konja v z opeko naložen voz, ga zavrla in ubogo žival začela mučiti tako, da so se ljudje zelo zgražali nad takim početjem. Preskrbljeno je, da dobita za to tudi zaslužno plačilo.

Nesreča. Včeraj se je delavec Alojzij Oceppek iz Roviš ob Savi pri sekanju drv v desno nogo tako usekal, da so ga morali pripeljati v deželno bolnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 70 Macedoncev, 86 Slovencev in 30 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Neka rod-bina je v ponedeljek na izprehodu izgubila zelenkastokržast otroški plašč z belimi gumbi. — Učenec Viktor Žvan je našel pasji nagobčnik.

Narodna obramba.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Litijo in okolico ima svoj letni občni zbor v nedeljo dne 12. maja 1912 ob 3. popoldne v gostilni »Pri Urški-gosp. Preinfalka v Litiji.

Književnost.

— **Bratom sokolskim pisateljem!** Slovenski sokolski koledar izide za l. 1913 o priliki petdesletnice slovenskega Sokolstva v razširjeni jubilejni izdaji. Uredništvo vabi vse

brate sokolske pisatelje k sodelovanju. Vposlani članki se morajo več ali manj tikati slovenskega Sokolstva (zgodovinski članki o idejnem, organizacijskem, telovadno-strokovnem oziru itd.). Izvolite jih poslati uredništvu »Slovenskega sokolskega koledarja« v Kranj najpozneje do 1. julija 1912. Uporabne članke, za katere bi ne bilo prostora v koledarju, priobči »Slovenski Sokol«.

Razne stvari.

* **Železniška nesreča.** Iz New Orleansa poročajo: Posebni vlak, s katerim so se peljali veteranci iz Texasa v Macon v državi Jevzgia, je blizu Hattiesburga skočil s tira. Deset oseb je bilo ubitih, 26 pa ranjenih.

* **Žrtve aviatike.** Iz Berolina poročajo: V turek je padel 21letni aviatik Bachmeyer iz Nürnberga z višine 100 metrov ter se ubil. — Iz Bruselja poročajo: 19letni aviatik Olbrecht, ki se je v ponedeljek ponesrečil, je v bolnišnici umrl.

* **Poplave reke Mississippi.** Položaj v okolici reke Mississippi je od dne do dne nevarnejši. Od Viksburga pa do New-Orleansa je Mississippi mnogo bolj narastel nego pri prejšnjih povodnjih. Na jezih je vse polno delavcev, ki skušajo rešiti jeze pred valovjem. Kolikor so dozdej dognali, je utonilo trideset oseb.

* **Samomor nihilistke.** Iz Petrograda poročajo: Neka učenka tukajšnje višje dekliške šole, iz zelo ugledne rodbine, je bila članica neke revolucionarne družbe. Izžrebana je bila, da izvrši atentat na naučnega ministra. V ponedeljek je poskusila na cesti izvršiti samomor. Težko ranjeno so jo prenesli v bolnico. Tam je izpovedala, da se je hotela zaradi tega umoriti, ker se je čutila preslabla, izvršiti atentat. Dozdej so prijeli šest oseb.

* **Bonnotov vzgled.** Iz Pariza poročajo: V neki vasi province Auvergne se je neki trinajstletni deček oborožil s sekuro, puško in patroni. S sekuro je smrtnonevarno ranil svojega brata, očetu je grozil, da ga ustrelji. Na sosedo, ki so ga hoteli prijati, je streljal. Pri tem je vpil: »Jaz sem Bonnot!« Z največjim trudom so ga orožniki prijeli.

* **Kultura nemških dijakov.** Nemci se kaj radi ponašajo z visoko izobrazbo in kulturo svojih dijakov. Kdor pa pozna divjanje teh mladih Tvetonov, mora biti pač ravno o nasprotnem prepričan. Ni večjih dijakov in barbov kakor je ta nadpolna mladina. »Vossische Zeitung« poroča o divjanju nemških dijakov v Göttingnu. Pred par dnevi so na nekem monumentalnem vodnjaku odbili ribam glave. Razbili so pri več prodajalnih napisih. Velike izložbene šipe so razrezali z diamanti. Stirje dijaki so streljali z revolverji na mimovozeči poštini vlak. Alarimirali so tudi požarno brambo. Radovedni smo, kdaj bodo dobili te dijake in kako jih bodo kaznovali.

* **Nov serum proti tifusu.** Iz Berolina poročajo: »Vossische Zeitung« je dobila iz Pariza poročilo, da je profesor Mečnikov v Pasteurjevem zavodu sestavil s pomočjo svojega sodelavca dr. Broughtona nov serum proti tifusu. Dosedanji poskusi so se posrečili.

* **Velike menične sleparije.** Iz Bukarešte poročajo: Lastnika milijonov, brata Mendelsohn, sta izvršila meničnih sleparij za deset milijonov frankov. Nato sta izginila.

* **Velikanska globa davčne administracije.** Neka trdka v drugem dunajskem okraju je bila kaznovana od davčne administracije na en milijon kron denarne globe, ker ni pravilno izračunala davka. Trdka je seveda rekurala.

* **Maščevanje zapeljane deklice.** V nedeljo se je pred oglejskim sodiščem zagovarjal neki Alfons Cetrulli, ker je zapeljal mladoletno Concetto Liberatori. Ko se je razglasila razsodba in je bil Cetrulli obsojen na 5½ meseca ječe, je skočila Liberatori proti zapeljivcu ter ga z dolnim nožem smrtno nevarno ranila na glavi.

* **Demonstracija sufragetk v New Yorku.** V nedeljo je bila v New Yorku velika demonstracija za žensko volilno pravico. Demonstracija se je burno vršila in se je udeležilo 10.000 oseb in 26 godb. Pri obhodu so bile najelegantnejše newjorške dame v najnovejših pomladanskih oblekah. Tudi inozemski narodi so bili zastopani, tako n. pr. Kitajci in Japonci. Na čelu je jezdilo sto žensk. Tudi moška liga za žensko volilno pravico se je udeležila obhoda, gledalci so te demonstrante sprejeli z častmehovanjem.

* **Zakladi duhovnika - samomord.** Zakor smo že poročali, so našli pri župniku Liebeju, ki je izvršil samomor, mnogo dragocenosti. Pravi, da so te dragocenosti v zvezi s skrivanimi v čenstohovskem samomoru. Sanitetni svetnik Liebe, brat samrlega, je izjavil, da je imel pokoj-

nik kvečjemu 30.000 mark premoženja. Nikdar ni slišal, da bi imel cel zaklad dragih kamnov. Ko je stopil v katoliško cerkev, je postal najprej kaplan v Reichenbachu v Sleziiji. Tam je bil v zvezi z ruskimi menihi. Vsled tega govore, da je bil najbrže v zvezi s čenstohovskimi menihi.

* **Trgovina s človeškim mesom v Egiptu.** Angleška narodna zveza za nadziranje trgovine z dekleti je ravnokar sklenila, opozoriti egiptčansko vlado in angleškega državnega komisarja na to, da je Egipt takorekoč središče sramotne trgovine s človeškim mesom. Vse one nesrečne deklice, ki so namenjene za hareme in javne hiše v Orijentu, se transportirajo skozi Egipt. Število teh nesrečnih je ogromno. Samo v enem letu se je pripeljalo 2253 takih nesrečnic. Čeprav so izgnali iz dežele že 52 znanih trgovcev s človeškim mesom, vendar je to le minimalen uspeh. Te deklice prihajajo ponajveč iz Rusije, Grške, Francije in Avstro-Ogrske, med katerimi se nahajajo tudi Slovenke.

* **Ekstempore na odru — vzrok odpusta.** Berolinski igralec Spira je pri vzporeditvi veseloleigre »Polkovne dame« napravil ekstempore, to se pravi, storil je nekaj, česar pisatelj igre ni predpisal, in storil je to z uspehom, kajti občinstvo mu je bučno ploskalo. Nekemu drugemu igralcu pa to ni bilo všeč in ravnatelj je vsled tega ektemporiranje prepovedal. Spira pa se ni udal in ker je svoj ekstempore pri prihodnji predstavi ponovil, je bil odpuščen. Zdaj je vložil proti gledališkemu ravnatelju tožbo na izpolnitev pogodbe in razume se, da so igralški krogi jako radovedni, če obvelja ektempore kot zadosten povod za takojšnji odpust.

* **Nepravi nadvojvoda.** Iz New Yorka poročajo, da so tam prijeli 22letnega kuharja Otmarja Gubatta, ki je napravil mnogo velikih sleparij. Leta 1909 se je v Parizu predstavil kot nadvojvoda Karel Henrik, nečak našega cesarja, ter izvršil velikanske sleparije. Gubatta je sin nekega dunajskega sluga. V svojih mladih letih je prišel na Nemško, kjer se je izučil za kuharja. Nato je hotel postati igralec. Že takrat je sleparil, ukradel svoji materi nekaj lišpa in je bil na Dunaju tudi za to kaznovan. Potem je šel v Ameriko, kjer se je poročil z gospo Silvijo Thomson, vdovo danskega industrijca Becka. Z njo se je vrnil v Švico, kjer je zelo luksuriozno živel. Iz enega hotela je šel v drugega. Najet je imel tudi avtomobil, za katerega bi moral plačevati vsak dan 50 frankov, ki jih pa seveda ni plačal. Končno je prišel s svojo soprogo v Pariz, kjer se je naselil v hotelu »Continental«. Živel je popolnoma »primerno« svojemu stanju. Nato je najel v »Avenue Kléber« luksuriozno privatno stanovanje za letnih 100.000 frankov. Madame Gubatta je nastopala kot nadvojvodinja in je izvabila juvelirju Fontana dragocenosti za 200.000 frankov. Tudi drugim trgovcem je izvabila dvojica blaga v veliki vrednosti. Ko so ju prijeli, sta skoro že vse poprodala. Gubatta je bil obsojen na dve leti ječe. Pred par meseci je bil zopet na Dunaju ter izvršil tam več sleparij, nakar je pobegnil v Ameriko, kjer so ga prijeli, ko se je hotel izkrcati.

* **Modrost mestnih očetov.** V Nemčiji je država Hessenska, na Hesskem je mestce Fritzlar in mestce Fritzlar ima jako modre mestne očete, ki so svoji domovini nedvomno v veliko čast. Kakor marsikje, so tožili tudi fritzlarski poljedelci nad škodo, ki jo napravljajo lačne vrane njihovim sestrar. Mestnim očetom je šla ta tožba k srcu in na zgovodinski seji so obsodili vse vrane na smrt. Smrtno obsodbo so hoteli izvesti na jako zvit način. Nakupili so mesnih ostankov po mesnicah in jih zastrupili s strihninom. Nato so preplavili vso okolico s temi strupenimi mesnimi ostanki. Raztrosili so jih po njivah; estetični okus mestnih očetov se tudi prav nič ni upiral, ko so jih obesili po drevesih. Tu so visela pljuča, tam jetra, tam ledvice in tako naprej. Uspeh je daleč prekosil vsa pričakovanja. Že drugi dan so našli 11 mrtvih vran. Ali kako naj popiše pero veliko osuplost mestnih očetov, ko so videli, da je storilo kakih 20 žoln in na stotine senic neumnost, da so tudi jedle razobešeno in raztlano meso. Polja in travniki so bili kar posejani z mrtvimi trupli ubogih živalic. Razventega je poginilo tudi pet psov, ki so jedli zastrupljeno meso. Mestni očete se baje ukvarjajo z mislijo, da v bodoče napravijo svarilne tablice za senice, žolne in pse ter jih obesijo poleg mesnih koscev.

* **Novo misli o ženskah.** Ugledni francoski filozof Edmond Thian-dièrre je izdal malo knjižico »Opomnje pesimista«, v kateri izreka svoje misli o ljudeh in o stvarih, o ljubezni in o dolžnosti, o življenju in o smrti, o politiki in o veri. Te misli kažejo, da že dolgo siloviti pisatelj nima posebno dobrega mnenja o svetu. Časih ima prav, zasih pa tudi ne. Resni-

ca je, kar piše: »Mnogokrat je neumnost drugih kriva, da mora človek zgodaj umreti, še večkrat pa lastna neumnost.« Kar piše o ženstvu, bo naletelo na mnogo ugovorov: Tako na pr. pravi: »V srcih tistih, ki so bili vredni velike ljubezni, a so učkali samo bedasto ljubimkanje, ostane za vedno velika grenkoba.« — »Moški je v stanu, da iz čuta dolžnosti, kako žensko ljubi, da bi jo najraje sovražil; — »Na potu k dobremu kakor na potu k slabemu, gre ženska vedno moškemu naprej; — »Žena umiri možu dušo, če mu je ne zagreni; — »Med dvema zakonskima, ki se slabo razumeta, hoče vedno manjvredni vladati nad drugim.« Vendar priznava Thian-dièrre, da je najlepša doba življenja tista, ko se človek z dušo posveti ljubezni. A seveda pravi tudi: »Življenje je brzovlak, ki nas vodi v smrt, nobeno znamenje ga ne ustavi in kmalu smo na cilju. Toda — čim bolj se bližamo cilju, toliko boleštnije občutimo, kaj smo izgubili: »Možu, čigar mladost je minila, dela navzočnost lepih žensk prave bolečine...«

* **Sleparski odvnetik.** Iz Lvova poročajo: V ponedeljek so aretirali tukajšnjega odvnetika dr. Henrika Sowilskega zaradi goljufije in poverbe. Dr. Sowilski je bil že pred par meseci v kazenski preiskavi zaradi oduševstva na knezu Juriju Lubomirskem. Knez mu je dal za 40.000 kron menic, da mu jih eskontira, za kar pa knez ni dobil niti 10.000 K. Razen tega je pa dr. Sowilski oškodoval tudi kneza Stanislava Jablonovskega za več nego pol milijona kron in vladnega komisarja Kazimirja Mielenkega, ki je zdaj pridružen trgovinskemu ministrstvu na Dunaju, za 6000 kron.

* **Rdeča zastava na cerkvenem stolpu.** 1. maja jutraj je prebivalstvo v Szegényházi-tési v Pešti z velikim začudenjem zagledalo na 60 m visokem cerkvenem stolpu dolgo rdečo zastavo z napisom: »Naj živi splošna volilna pravica!« Na trgu pred cerkvijo se je kmalu zbralo mnogo občinstva. Prišli so seveda tudi policisti, ki pa niso vedeli, kako bi zastavo sneli. Tedaj se je pa zglašil 19letni kleparski pomočnik Aleksander Veress in izjavil, da za sto kron sname zastavo s stolpa. Župnik mu je obljubil teh sto kron. In fant je kmalu prinesel zastavo s stolpa. Ko so ga vprašali, kako je to storil, se je izdal. Zagovoril se je namreč, da je že vdruči splezal na stolp in sam obesil zastavo na stolpu. Veresa so odvedli na stražnico. Kaznovan bo, toda sto kron mu nihče več ne vzame.

* **Hrvat na »Titanicu«.** — Na »Titanicu« se je vozil tudi Hrvat iz Preloščice, okraj Sisek, Ivan Jalševac, bivši narednik v deželni zrebčarni. Ko se je zgodila nesreča, je bil Jalševac na krovu ter je v zadnji sili, opasan z rešilnim pasom, skočil v morje. O nesreči in svoji rešitvi je sedaj pisal svojemu očetu. Potnikom so začeli deliti razme alkoholne pijače, da dobe pogum. Ko se ni dalo več prikriti obupnega položaja, se je izdalo geslo: »Vsi gremo skupaj v smrt!« Ko je Jalševac čul te besede, je vzel rešilni pas in skočil v morje, ker je videl, da se v čolne spravljajo le ženske in otroci. Telesno izredno močan, je Jalševac prišel v morju borbo na življenje in smrt. Največja ovira in nevarnost so bili veliki kosi ledu, ki so plavali v morju. Trudil se je, da bi dospel do kakega rešilnega čolna — toda vse zaman. Pri tem, počasi Jalševcu rešilni pas. Z nadčloveškim naporom se je skušal obdržati na površini ter kot večji plavalec doseči kak rešilni čoln. A bilo je zaman; umikati se je moral neprestano kosom ledu in plavati zdaj sem, zdaj tje. V tej smrtni borbi so mu začele pešati moči in ves onemogel se je končno vzel na kos ledu in od tu klical na pomoč. Po dolgem času je pripel nek parobrod in ga sprejel na krov ter prepeljal v New York. Ali je bil ta parobrod »Carpathia« ali kak drug, Jalševac ne piše. Pravi pa, da ne more nihče popisati groze in strahu, ki je vladal ob nesreči in katerega je zlasti preстал.

Prečitane napredne časopise

zbira in razpošilja tajništvo Narodno-napredne stranke. Časopisje je danes najmočnejša idejna moč. Izvrševalni odbor prosi vljudno svoje somišljenike v Ljubljani, da pošiljajo redno vsak četrtek prečitane napredne časopise preteklega tedna v tajniški urad (Wolfova ulica 10/I.) ali naj vsaj naznanjajo tajništvo svoje naslove. Poleg tega zbiraajo krajevna politična društva prečitane časopise v svojem okraju.

Kreditno društvo mest. hranilnice in njega prijatelji!

Pri včerajšnji občinski seji je kreditno društvo Mestne hranilnice zaprosilo, da se mu dovoli zvišane dotacije od Mestne hranilnice in sicer za 100.000 kron.

Nihče ne bi mislil, da bodo Nemci, ki se vendar prištevajo inteligenci, temu nasprotovali. Občinski svetnik g. Pammer se je brez potrebe razvnel zoper povišanje posojila. Prav dobro mu je odgovoril občinski svetnik g. Bonač, da je ustanovitev Kreditnega društva le posledica postopanja Kranjske hranilnice, ki je po nesrečnih septembrskih dogodkih brez potrebe skoraj vse slovenske obrtnike in trgovce izpod strehe spodila.

Gopod Pammer je trdil, da se z dotacijo 100.000 K daje po domače rečeno le potuho obrtnikom in trgovcem.

Prosili bi pa gospoda svetnika Pammerja naj si enkrat natančno ogleda delovanje Kreditnega društva. To društvo ne pomaga stvarjati nova podjetja in tudi nima nikdar nobenega speculacijskega podjetja v svojem okrilju. Društvo deluje le v korist in prospeh že obstoječim in zanesljivim trgovcem in obrtnikom. Potrebno je nad vse, saj je obče znano, kako huda denarna kriza vlada v celi državi.

Čez dvajset let bo ves slovenski svet hvalil tiste može, ki so še pravi čas našli pota, kako varovati domačo trgovino in obrtnijo v časih velikih kriz, in to na solidni in realni podlagi. V duhu vidimo cvetoči Kreditno društvo in cvetoči domači trgovski in obrtni stan.

Takrat pa bo gosp. Pammer z ranjanim Hofmannom (kadar je ta videl, kako kak Slovenec napreduje) zaklical: »Die Cloveken sind auch Menschen!«

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Kompetence ministrov.

Dunaj, 8. maja. Zbornica se je najprej pečala s prvim branjem vladne predloge glede izpremembe kompetenc trgovskega ministrstva in ministrstva za javna dela. Govorniki kritikujejo predlog kot krparijo ter naglašajo, da je treba revidirati celo ministrsko kompetenco. Ta revizija pa mora biti stvarna in se mora raztezati na vse resorte.

Jutri ne bo plenarne seje državnega zbora, da morejo zborovati odseki, zlasti pa brambni odsek.

Generalna absolucija.

Dunaj, 8. maja. Grajalni odsek je imel danes dopolne sejo pod predsedstvom poslanca Fuchsa. Vršila so se pogajanja med strankami ter je skušal doseči poslanec Fuchs mirno poravnavo. Poslanec Seitz bo preklinal svoje žalitve, enako tudi drugi poslanci, nakar bo predsednik poklical splošno vse poslanke k redu. Na ta način bo čast zopet zlimana. Može pa je, da se pogajanja že v zadnjem trenutku razbijejo.

Rusinsko vseučilišče in Poljaki.

Dunaj, 8. maja. Poljska ljudska stranka je sklenila v nasprotju s šovinističnimi strankami, da se zavzame za ustanovitev rusinskega vseučilišča v Lvovu.

Bosanska uprava.

Dunaj, 8. maja. Cesar je podelil sekcijškemu šefu Urpaniju naslov dvornega svetnika in red železne krone. Urpani je dotočen za naslednika Pittnerja, od katerega bo prevzel bosanski notranjeupolitični resort. Urpani velja za zaupnika visokih krogov.

Ogrska zbornica.

Budimpešta, 8. maja. Ogrska zbornica je nadaljevala danes svojo razpravo ter je govoril Justhovec Kelemen, ter je govoril proti absolutizmu na Hrvaškem in izjavil, da hoče Justhova stranka pošteno spravo. Debata bo najbrže še danes končana. Jutri se državni zbor še enkrat sešane, potem se pa odgodi, da se vrše pogajanja z Justhovo stranko zaradi delazmočnosti državnega zbora. Vlada hoče predložiti zbornici nov volilni red, vsled katerega bi dobila dva milijona 250.000 upravičencev volilno pravico.

Francoski politiki na Dunaju.

Dunaj, 8. maja. Včeraj je sprejel cesar v posebni audijenci bivšega predsednika francoske zbornice Deschanel, ki je eden najslavnejših in najvplivnejših politikov sedanega časa. Danes je povabljen Deschanel s svojo soprogo k slovesni pojedini

pri zunanjem ministru grofu Berchtoldu. Dejstvo, kako je cesar Deschanel sprejel spričuje kolik pomen se pripisuje njegovi navzočnosti na Dunaju. Da bi bil Deschanelov poset na Dunaju v kaki zvezi z njegovim eventualnim imenovanjem za dunajkega poslanika ni resnica. Na čast Deschanelu je priredil častno pojedino tudi francoski poslanik grof de Saint-Aulaire na katerega so povabljeni avstrijski zunanji minister Berchtold, ministrski predsednik grof Stürgkh, skupni finančni minister Bilinski, vojni minister Auffenberg, doyen diplomatskega kora laški poslanik vojvoda Avarnski, ruski poslanik pl. Ciers, angleški poslanski svetnik Roussel in člani francoskega poslanštva. Deschanel odpotuje jutri jutraj nazaj v Pariz.

Krečansko vprašanje.

Dunaj, 8. maja. V tukajšnjih krogih so sprejeli poročilo, da grška vlada sama stremi, da bi se rešilo krečansko vprašanje, jako skeptično. Glasom informacij, ki so došle od strani vevlasti je jasno, da so velesile za vse preje pripravljene, kakor ustreči željam Krečanov.

Smrt admirala.

Trst, 8. maja. Viceadmiral Berghofer je v 71. letu star umrl.

Poljaki-Rusi.

Petrograd, 8. maja. Poslanec Pürskienzig je vložil v dumi predlog, da naj se na železniški progi Varšava-Dunaj odpuste vsi Poljaki, ker so ruski državni ideji nevarni.

Kriza v ruskem kabinetu.

Petrograd, 8. maja. Vojni minister Kokovcev je baje padel v nemilost pri carju.

Pariz, 8. maja. Po celem maroškem vre. V Mogadorju in Marakešu so nemiri taki, da ogrožajo življenje.

Napredek zrakoplovstva na Ruskem.

Trutnov, 8. maja. Tu so poskusili zgraditi Etrichov monoplan za več oseb. Danes se je vzdignil letalec Fiedler s tem monoplanom 150 m visoko ter poletel 120 km daleč. Polet se je popolnoma posrečil.

Županska kriza v Berolinu.

Berolin, 8. maja. Nadžupan berlinski v kratkem odstopi. Najbrže bo izvoljen za njegovega naslednika podtajnik Wermuth.

Perzija.

London, 8. maja. Iz Teherana poročajo, da postaja situacija od dne do dne bolj kritična. Perzijske vladne čete so podlegle in mnogo perzijskega vojaštva je desertiralo.

ITALIJANSKO - TURŠKA VOJNA.

Rodos.

Carigrad, 8. maja. Turška posadka na Rodosu se je hudo upirala zasedanju otoka od strani Italijanov. Dvakrat je zavrnila italijanski napad, ter so Italijani izgubili pri tem 200 mož. Današnji ministrski svet se bo bavil z vprašanjem izgnanja italijanskih podanikov.

Turški aeroplani.

Carigrad, 8. maja. Turčiji se je posrečilo spraviti v Tripolitamijo mnogo letalnih strojev in mnogo izvežbanih letalcev, ter namerava Turčija sedaj začeti proti Italijanom tudi vojno v zraku.

Rmečka pisarna narodno-napredne stranke

Vodstvo narodno - napredne stranke je ustanovilo v svojem tajništvu posebno kmečko pisarno, ki je na razpolago vsakemu naprednemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni ponk v vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravdne zadeve. — Pisarna bo poslovala za sedaj le pismeno in vsak napredni kmetovalec, ki je potreben kakršnegakoli ponka v zgoraj navedenih strokah, naj se obrne zaupno s posebnim pismom, kateremu je priložiti 10 vinarso znamko za odgovor ako se želi odgovor v priporočenem pismu pa 35 vinarso znamko) na: Kmečko pisarno narodno-napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica 10. Ob sebi umevno je da je pisarna na razpolago tudi naprednim kmetikom županstvom.

Naprednjaki,

spominjajte se pri vsaki priliki „Narodnega sklada“ in nabirajte prispevke zanj!

Društvena naznanila.

V soboto, 11. maja, se že vrši velika dobrodelna veselica za dijaško kuhinjo društva »Domovine«. Iz obsežnega in vsotransko ugajajočega programa je razvidno, da je veselica proračunjena na obisk vseh slojev. Zato se posebna vabila na to prireditelje ne bodo razpošiljala. Vabljeni je vsak, komur je do tega, da olajša bedno življenje naših revnih dijakov. — Veselica bo obsegala ples, ki bo v velik dvorani Narodnega doma, in kabaretni večer, ki bo v sokolski telovadnici. Sporedne smo natančneje opisali že včeraj. V obeh dvoranah igra »Slovenska Filharmonija«, močna 30 moč. Pavilijoni bodo v sokolski dvorani za vino (liter à 1 K 28 vin.), jestvine in razglednice, v mali dvorani za vino, jestvine in šampanjec, v »Slavčevi« sobi za vino in jestvine, v sobi »Ljubljanskega Zvona« za kavarno in slaščičarno in ob vhodu v veliko dvorano za cvetice. Kot pomladna veselica bo imela ta prireditev domač, nepriljen značaj in je za to izključena vsaka salonska ali plesna toletta. Vstopnice za osebo po 2 K in za dijake po 1 K 20 vin., se v predprodaji dobivajo pri ge. Češarkovi v Šelenburgovi ulici in pri gđni Jerici Dolencovi v Pešernovi ulici 52.

Sokolska akademija. V proslavo 50letnice Sokolstva in društvene petletnice je priredilo telovadno društvo Sokol I. v soboto zvečer ob 8. v Mestnem domu akademijo. V okusno dekorirani dvorani se je zbralo precej občinstva, ki je z zanimanjem sledilo raznim točkam zanimivega in odličnega sporeda. Med navzočimi nahajal se je tudi g. dež. odbornik dr. Triller, dalje tudi mnogo odličnega občinstva. Podstara dr. Pestotnik je pozdravil imenu Sokola I. navzoče, posebno pa še soustanovnike »Južnega Sokola« g. Drenika, g. viteza Graselija in Mulačka, potem pa podal kratko sliko razvoja Sokolstva sploh in končno tudi razvoja društva »Sokola I.« leta 1862. se je ustanovilo v Pragi prvo slovansko telovadno društvo in temu je sledil leta 1863. v Ljubljani »Južni Sokol«, ki pa zaradi neugodnih razmer ni obstajal dolgo in iz katerega se je rodil leta 1868. »Ljubljanski Sokol«. To telovadno društvo se je razvijalo po vzvišenih vzgledih čeških sokolskih organizacij in je tudi kakor ona zapisalo na svoj prapor ideje in program Tyrša in Fügnera. Kakor bratrska češka društva, tako si je tudi »Ljubljanski Sokol« stavil glavno nalogo s tem, da vzgoji pod svojim okriljem ne samo telesno krepko in čile moše, da jih pa tudi spopolnjuje duševno v svojem društvu. Potreba pa je nanesla, da se je iz »Ljubljanskega Sokola« pred petimi leti izločilo društvo »Sokol I.« in »Sokol II.«, ker je število članov tako naraslo, da je bilo nujno potrebno, da se delo deli. Lahko se danes šteje telovadno društvo »Sokol I.« med najagilnejša društva, ki si bo tudi s pomočjo njemu naklonjenega občinstva v kratkem sezidalo lastni dom. — Deklamiral je profesor Berce E. Ganglovo »Pesem Sokolov«, ki jo je istakotako, kakor govor g. podstaroste dr. Pestotnika sprejel občinstvo z burnim odobravanjem. Proste vaje, ki jih je izvajal br. Stane Vidmar ob spremljevanju klavirja in ki so ljubljanskemu občinstvu zelo priljubljene, je občinstvo sprejelo z burnim aplavzom. Pevske točke je vodil br. Počivalnik, ki je v kratkem času zbor izveščal tako, da je izvajal svoje točke, izmed katerih je posebno ugajala Schwabova: »Dobro jutro« in Adamičeva: »V snegu«. Največje priznanje pa je žel izborni izveščani orkester, pod vodstvom veščaka g. Jakla, ki je izvajal mnogo krasnih komadov, izmed katerih je posebno ugajala tehnično težka fantazija iz opere »Trubadur« in Adamičev »Spominski list«. Krasno so uspele tudi solotočke g. E. Kendja na čelo in g. Sirknika na violino. Krasno uspela Sokolska akademija je med občinstvom naredila splošno jako ugoden vtisk. Po akademiji je bil v restavraciji br. Tratnika prijateljski sestanek, na katerem je br. dr. Pestotnik pozdravil ustanovitelja »Južnega Sokola«, g. Drenika, ki se je za topele pozdrave zahvalil g. podstarosti br. dr. Pestotniku.

»Zveza jugoslovanskih železničarjev«, podružnica Ljubljana, šteje si v prijetno dolžnost, zahvaliti se vsem onim cenj. gg. udeležnikom, ki so blagovolili preplačati vstopnino, le žal, da radi prostora nam ni moglo navajati vseh imen gg. dobrotnikov. Posebno zahvalo pa smo dolžni blagorodnemu gosp. županu dr. Ivanu Tavčarju in milostljivi gospej soprogi, dalje gosp. podžupanu dr. K. Trillerju, g. državnemu poslancu dr. Ravniharju in gosp. dr. Josipu Furlanu. Istotako se toplo zahvaljujemo gospej Juvanovi za blagohotno prevzete režije igre

»Nemški ne znajo«, ki je vsled njene požrtvovalnosti vseskozi izbornu izpadla! Vsem prisrčna zahvala!

Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani redni občni zbor bo v ponedeljek, dne 13. maja t. l. ob 2. popoldne v posvetovalni dvorani Mestnega magistrata v Ljubljani. Dnevni red: 1. Nagovor načelnika. 2. Odborovo poročilo o zveznem delovanju v letu 1911. 3. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 4. Blagajniško poročilo za leto 1911. 5. Poročilo računskih pregledovalcev. 6. Proračun za leto 1912. 7. Ustanovitev zveznega vajenskega zavetišča. 8. Ustanovitev vajenske razstave leta 1912. 9. Ustanovitev obrtnega glasila. 10. Razni predlogi in nasveti glede desetletnice zveze. 11. Ustanovitev skupne pisarne ljubljanskih zadrug in zveze. 12. Razno. 13. O predlogih, ki niso na dnevnem redu, se razpravlja le tedaj, če tretjina navzočih zastopnikov prizna nujnost. Če sklicani občni zbor ob 2. ne bode sklepčen, se isti vrši eno uro pozneje. Načelnstvo prosi, da se vsi gospodje zastopniki včlanjenih zadrug občnega zbora udeležijo.

Slovensko akademsko društvo »Mirja« v Pragi. II. redni občni zbor se vrši dne 9. maja 1912 ob 8. zvečer v prostorih Narodnega doma na Vinogradih. — Slovanski gostje, dobrodošli!

Izpred sodišča.

Zanimiv proces pred tržaškim sodiščem. Včeraj se je začela glavna razprava pred tržaškim deželnim sodiščem proti An. Bajec in proti devetim soobtoženkam, med katerimi so ožjenjene, vdove in dekleta, zaradi odpravljanja ploda. Soobtožena sta še ena ženska in neki skladiščnik. Ena izmed obtoženk se mora zagovarjati tudi zaradi lažnjivega pričevanja. Obravnava vzbuja v mestu veliko zanimanje in dvorani je nabito polna, ker je sodni dvor sklenil, da se vrši obravnava javno, le za gotove slučaje se bode javnost za nekaj časa izključila. K obravnavi so prišli vsi obtoženi, razen ene obtoženke proti kateri se bo obravnava v odsotnosti. Obtoženke imajo sedem zagovornikov, poleg teh prisostuje obravnavi še več sodnih zdravnikov in drugih izvedencev. Pri je sedemnajst, obravnava je določena na 4 dni. Včeraj so zaslišali 9 žensk, ki so s pomočjo babice Bajčeve odpravile plod. Vse so krivdo priznale. Kot vzrok navajajo obtoženke slab gnetni položaj in revščino, ki jim otežkočuje vzdrževati veliko rodbino, vdove in dekleta pa navajajo poleg tega za vzrok njihovega dejanja strah in sramoto pred domačimi in javnostjo. Med zasliševanjem je prišlo večkrat do burnih prizorov. Nekatere obtoženke je napadel krč od joka. Med poslušalci vlada velika razburjenost in napetost. Glavna obtoženka bo zaslišana bržkone danes.

Gospodarstvo.

— Tečaj za pridelovanje krme. Kmetijska šola na Grmu priredi 28. in 29. maja t. l. dvodnevni tečaj za pridelovanje krme s sledečim sporedom. V torek 28. maja. Od 2. do 4. popoldne: Setev detelje in trave na njivah za dvo- in večletno košnjo. Nakup potrebnega semena. Gnojenje deteljnih mešanic. Praktično razkazovanje deteljnih mešanic na šolskih njivah in v poskuševališču. V sredo 29. maja: Od 8. do 10. popoldne: Naprava novih travnikov. Najbolj važne trave. Sestava travnih zmesij. Množina potrebnega semena. Praktično razkazovanje semena in razdelitev vzorcev. Od 2. do 4. popoldne: Priprava zemlje in poseev travnikov. Poprava slabih setev. Gnojenje in zboljšanje slabih in starih travnikov. Praktično razkazovanje šolskih travnikov in travniških zmesij v poskuševališču. — Oddaljenim in podpora potrebnim udeležencem s Kranjskega plača ravnateljsvo stroške za pot do Novega mesta in za hrano po 2 K na dan. Kdor se želi tečaja udeležiti ali s podporo tečaj obiskati, naj se prikladi do 20. maja pri ravnateljsvu kmetijske šole na Grmu.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali: Za Ciril-Metodovo družbo: Viktor Sterlekar, c. i. kr. strojni podčastnik na ladji Nj. Vel. »Nadvojvoda Franc Ferdinand« v Pulju, 20 K 30 v, nabral med slovenskimi mornarji. Živeli nabiralci in darovalci!

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. maja: Miroslav Glavan, sprevodnikov sin, 9 mesecev, Zaločarjeva ulica 16. — Anton Ovičar, tovarniški delavec, 66 let, Sv. Petra cesta 77. — Marija Fojkar, rejenka, 3 mesece, Strelška ulica 15. — Marija Izlaker, kavararjeva hči, 11 mesecev, Sv. Jakoba trg 2.

Dne 4. maja: Marija Klobučar, kočarica, 38 let, Radeckega cesta 11. zasebnica, 54 let, Šelenburgova ulica 1.

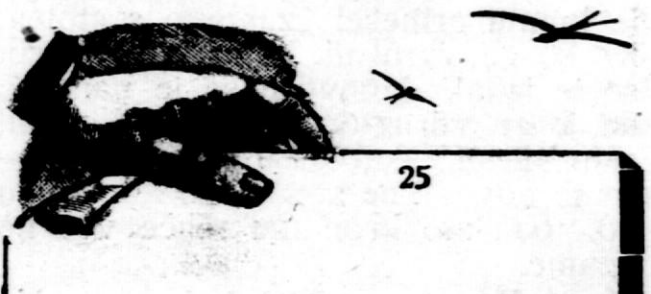
Dne 6. maja: Simon Pogačar, c. kr. voj. oskrbnik, 86 let, Kolodvorska ulica 11. — Valentin Semeja, čevljar, 31 let, Karolinska zemlja, 11. Dne 8. maja: Vladislav Benegali, krojaškega pomočnika sin, 14 dni, Marije Terezije cesta 11.

V deželni bolnici: Dne 30. aprila: Fran Cerar, celozemljak, 56 let. — Angela Anbar, zasebnica, 17 let. — Ivan Zupan, mešetar, 266 let. — Ivan Dolenc, rejenec, 7 dni.

Dne 1. maja: Ivana Tomšič, vdova finančnega stražnika, 74 let. Dne 2. maja: Gašper Dolenc, dninar, 50 let. Kristina Jazbec, hči kočarja, 4 leta. — Josipina Tomažič, služkinja, 39 let. Dne 5. maja: Florijan Sitar, dninar, 57 let.

Ceno domače zdravilo. Za uravnavo n ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega »Mollovega Solidit-praška«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoc prebavljanja. Originalna škatlička 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. Mol, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Mollov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 1 19

Za otroke
Kufeke
in odrasle
Odlično živilo za drave slabotne, v razvitku zaostale otroke vsake starosti.
Pospešuje tvoritev mišic in kosti, zbranjuje in odstranja kakor nič drugega drisko, blevanje, črevesni katar itd

Priporočamo
manufakturno trgovino
J. Ciuha
Stari trg št. 1
Pod Trančo.

Mirno lahko spite!

Če ste namočili perilo čez noč s pralnim izvlečkom »Ženska hvala«, izloči se vsa nesnaga sama od sebe, brzo in temeljito. Hitro in lahko se opere perilo potem z milom »Schicht« znamka »Jelen«, da postane bleščeče belo, kajti pralni izvleček »Ženska hvala« in milo »Schicht« belita perilo kakor sonce.

MOJ STARI
nazor je in ostane, da proti prhljaju, prezgodnjemu osivenju in izpadanju las kakor sploh za racionalno negovanje las ni boljšega sredstva nego svetovnoznani Bay-rum s konjičkom, znamko lesen konjiček tvrdke Bergmann & Co., Dečn n. l. V steklenicah po K 2- in 4-., se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljšo priznana
Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepšuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 krome. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medlo, milo, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Resljeva cesta št. 1. poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubl. mostu. 17

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 8. maja 1912

Blagajna	Dež. bank.	Blagajna
4% majeva renta	89-70	89-90
4 1/2% srebrna renta	92-60	92-80
4% avstr. krona renta	89-65	89-85
4% ogr.	89-30	89-50
4% kranjsko deželno posojilo	92-25	93-25
4% k. o. češke dež. banke	91-75	92-75

Srečke	Dež. bank.	Blagajna
Srečke iz l. 1860 1/2	436-—	448-—
„ 1864	611-—	623-—
„ 1868	295-—	307-—
„ zemeljske l. izdaje	302-—	314-—
„ ogrske hipotekne	266-50	278-50
„ dun. komunalne	251-25	257-25
„ avstr. kreditne	496-—	508-—
„ ljubljanske	489-—	501-—
„ avstr. rdeč. križa	71-15	77-15
„ ogr.	58-—	64-—
„ bazilika	37-75	43-75
„ turške	31-80	35-80
„	241-—	244-—

Dež. bank.	Dež. bank.	Blagajna
Ljubljanske kreditne banke	452-—	454-—
Avstr. kreditnega zavoda	641-50	642-50
Dunajske banke družbe	531-60	532-60
Južne železnice	106-50	107-50
Državne železnice	736-—	737-—
Alpine-Monten	952-50	953-50
Češke sladkorne družbe	382-—	385-—
Zivnostenske banke	280-25	281-25

Valuta.	Dež. bank.	Blagajna
Cekini	11-40	11-42
Marki	117-75	118-—
Franki	95-65	95-80
Lire	94-65	94-90
Rubli	254-25	255-25

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 8. maja 1912.

Termin.	Dež. bank.	Blagajna
Pšenica za maj 1912	za 50 kg 11-75	
Pšenica za oktober 1912	za 50 kg 11-28	
Rž za maj 1912	za 50 kg —	
Rž za oktober 1912	za 50 kg 9-55	
Oves za maj 1912	za 50 kg —	
Oves za oktober 1912	za 50 kg 9-09	
Koruza za maj 1912	za 50 kg 9-19	
Koruza za julij 1912	za 50 kg 9-17	

Efektiv
Mlačneje.

Meteorološko poročilo.

Vihina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 30-76 mm

maja	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
7.	2. pop.	740-8	17-5	sr. zah.	nevihta oblačno.
8.	9. zv.	741-8	13-0	sr. svzh.	
8.	7. zv.	741-5	11-0	sl. jvzh.	

Srednja večerajšnja temperatura 12-9°, norm. 13-0°. Padavina v 24 urah 1-9 mm.

Svetla prodajalna
s pripravnim stanovanjem se takoj odda
Vprašati je v Sodni ulici šte. 3 v Ljubljani.

Resna ženitbena ponudba.

Mlad trgovec na deželi, z majhno trgovino, se želi v svrhu takojšnje ženitve seznaniti z gospico od 17 do 23 let staro — ki bi imela veselje do trgovine ter vsaj 1000 kron premoženja. — Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, naj se blagovolijo vpslati na naslov »Majnik 1912« na uprav. »Slov. Naroda«. Vsaka slika in pismo se v neugodnem slučaju pod moško in častno besedo vrne priporočeno.

Preklic.

Podpisani obžalujem, da sem razkasil gospo soprogo gospoda Matkoviča v Metliki. 1709

Feliks Fux.

Stanovanje

s 3 sobami, pritliklinami in delom vrta se odda za avgustov termin, oziroma preje. Več se izve: 1680

Mirska ulica 29, I. nadstr., desno.

Prodaja se pod Rožnikom

5 minut od Ljubljane 1344

enonadstropna hiša

z velikim vrtom. — Naslov pove-upravništvo »Slovenskega Naroda«. 1344

Stenografa in strojepisca

sprejme notar Baš v Celju.

Krepak

učenec

... s primerno šolsko izobrazbo ...

se takoj sprejme

... v trgovini z mešanim blagom ...

Rud. Rutner na Vrhniki.

Za izdelovanje

preoblečenih gumbov
vseh vrst se priporoča po nizkih cenah tvrdita

M. SCHUBERT

prej Bilina Kasch, Židovska ulica šte. 5.

Na prodaj je

130 hrastov in 270 smrek

Natančnejše poizvedbe pri

J. Sapajne, Cerkije pri Kranju.

Globin
je najboljšo čistilo za čevlje.

Vodja parne žage

v lesni stroki, posebno režnji in manipulaciji jelovine in bukovine, kalkulaciji, ednot. knjigovodstvu itd. temeljito praktično izveščanje, energičen, priden in zanesljiv, s dobrimi, večletnimi spričevali, se s 1. junijem t. l. sprejme.

Ponudbe na: Prvo hercegovačko industrijo lesa v Konjici (Hercegovina).

Trgovinska hiša

s prav dobro sortirano zalogo mešanega blaga in popolno opravo vred se radi rodbinskih razmer 1686

takoj prodaja

Hiša je v velikem farnem kraju na Dolenjskem na lepem mestu in prav blizu železnice. Trgovina je staronovomirana, v najboljšem obratu, s prav velikim obratom ter je prava zlatajama. Proda se pod prav ugodnimi pogoji. — Ponudbe pod »Trgovinska hiša« na upravništvo »Slov. Naroda«.

150 hl. belega in rdečega

gorskega vina

letnik 1912 se ceno prodaja.

Več pove F. X. Felehter vino-
gradnik v Stabiol, Hrvaške. 1231**Stanovanje**s 2 sobama in 4 sobami
se oddaja.Več pove 1682
kamošek Vodnik, Kolodvorska ulica, Ljubljana.**Potnika**

išče vinska trdnica. 1679

Biti mora vseskozi soliden in po vsem
Kranjskem dobro uveden. — Ponudbe
z natančno obrazložitvijo zahtev na upravo
»Slov. Naroda« pod »Vinski potnik«.Odda se lepa
enonadstropnaz vrtom in vsemi pritliklinami. — V njej je 10
letna dobro idoča kon-
fekcijska krojaška obrt
brez konkurence. Letni
promet 20.000 K. Lega
v lepem kraju tik kolod-
voru juž. žel. Dobila bi
se zraven še koncesija za trgovino ali obrt.
Vprašanja na R. L. poste restante Slov.
Bistrica, Štajersko. 1660**hiša****V nobeni škodelici ne sme manjkati
pravi : Franckov : kavini pridelek,**

on daje kavi slast, moč in lepo barvo. —

708—II.

Kakovost vsebuje: izdatnost, okusnost in nizko ceno.

:: Tovarna v Zagrebu. ::

Udobno stanovanjes 4 sobami, kuhinjo in pritliklinami ter z
velikim vrtom 1612se odda takoj ali za avgust.
Izve se v Rožni dolini, I. vrsta šte. 153.**Dva gospoda**se sprejemata na stanovanje
Več se poizve v Rebrici šte. 13.**Potnik!**Dobro vpeljan trgovski potnik spe-
cierijske in žganjarske strokeželi svojo dosedanje službo premeniti
Potuje lahko s svojim vozom.Ponudbe pod šifro »K. L. 300«
na upravnishvo »Slov. Naroda« 1697**Prav lepo posestvo ob morju**veliko okoli 25.000 kvadratnih metrov, 180 metrov morske obali, z ladjo ali
železnico 3/4 ure od Trsta. Na posestvu sta 2 majhni vili, vrtnarska hišica in
cvetličnjak. Prav pripravno za ustanovitev hotela ali sanatorija in 1703

se prodaja jako ceno.

Pojasnila daje lastnik Degrassi na Dunaju I., Himmelpfortgasse 22 in
Ant. Degrassi fu Giov. Isola, Istra.**Lepo podjetje.**Tvorniško podjetje z dobrimi odjemalci, aktivno in dobičkanosno,
katero se pa da zelo razširiti, osobito ker ima prodajalec patent, se radi preseljuje

pod skrajno ugodnimi pogoji prodaja.

Za podjetje se ne zahteva nakupnine in se agilnemu in poštenemu
kupcu dovolijo najugodnejši letni obroki.Podjetje je lahko in prijetno in ga zamore vsaki trgovsko naobraženi
uspešno voditi.Stavba je v najboljšem stanju s krasnim vrtom in drugimi pritliklinami,
ter z dobro maslinolno in delavsko opremo preskrbljeno v cvetočem industrij-
skem kraju na Kranjskem.Dobičkanosnost se dokaže po knjigah in je prodajalčeva želja, pošte-
nemu in prldnemu kupcu pomagati do obstanka.Pojasnila resnim reflektantom daje iz prijaznosti gosp. Josip Pollak,
trgovca v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 9. 1702**Od dobrega najboljši!****Singer Ko. deln. družba šiv. strojev**

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4. Kranj. Kočevje. Novo mesto.

**Več
kovaških učencev**sprejme takoj
Matija Terlep kov. mojster v Sp. Šiški št. 38.**SUKNA,**loden in modno blago
za gospode in dame razpolija
Karel Kocian,
tvornica sukna v Humpolcu,
Vzorci franco. Tvorniške cene.**Hiša**z dvema sobama, predsobo kuhinjo in
jedilno shrambo z lepim sadnim vrtom,
zraven gozda, blizu kolodvora in farne
cerkve, jako ugodno za letovištarje in dr.
se prodaja v št. Vidu št. 55. pri Ljubljani.
Več se poizve pri lastniku istotam.**Spreten, dobro uveden
zastopnik**za vso Kranjsko, če mogoče tudi za
Hrvaškose išče za solidno tvornico žganja in likerjev.
Ponudbe pod »Tüchtig« poštni pre-
dal šte. 12, Sušak-Reka. 1674**Takoj se odda stanovanje**z dvema sobama, kuhinjo in pritlik-
linami za letno najemnino K 240— in

stanovanje z 2 sobama

kuhinjo in pritliklinami za letno na-
jemnino K 180—. 1653Pojasnila je dobiti v vili Pope-
vič, Bleiweisova cesta št. 32.**Najboljša in najzdravejša
barva
za lase in brado**je dr. Drallea »NERIL«, ki daje
sivim in pordečelim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri**Štefan Strmoli**
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Poulične žrnike in puder najtineje
po zmernih cenah.**Močni salon.**

Častitim damam priporočam

klobuke

to najtinejšega okusa

Joa Škof-Vanek

26 Jož Franča.

Šatni klobuki vodno pu-
pravljene. Jako tudi venci
o trahovi in earne cvetlice
.. doma izdelane.**Stanovanje**

s 3 sobami ter pritliklinami 1413

išče obitelj (dve osebi)
s 1. julijem 1912 v Spodnji Šiški
ali v predmestju ljubljanskem. Ponudbe
upravi »Slov. Nar.« do 10. majnika 1912.Sprejme se takoj pod ugodnimi pogoji
za trgovino z mešanim blagom**učenka**stara nad 15 let, poštenih staršev in
mora znati tudi nekoliko nemško.Več se izve pri Ivanu Dergancu,
trgovcu v Semiču, Belokranjsko.:: **Prodaja se** ::
skoro nova, kontoarska**pisalna miza.**Ogleda se 1685
v trgovini A. Sušnik, Zaloška cesta.**Velik semenj za posodo
na Resljevi cesti.**Porcelansko, stekleno, emajlno in luksuzno blago.
Prodaja se samo od 8. do 18. maja.Obiliga obiska prosi 1699
Št. 13.192. Ivan Kus. 1694**RAZGLAS.**Po naročilu c. in kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 18. aprila t. l.,
št. 8372 se opozarja prebivalstvo mesta Ljubljane, da je letos takozvano
hroščevo leto.Podzemeljski ogrci rjavega hrošča so napravili zadnja leta po nasadih,
njivah, travnikih, vrtovih, gozdi in vinogradih veliko škodo, ker so izpodjedali
korenine; zdaj pa objedajo hrošči mladozelenčca drevesa, rastline, tete, zlasti
pa sadno drevje ter pokončavajo vse bodoče pridelke.Zato je v živo korist ljudstva, da pokončuje rjavega hrošča z vso silo
in na vse načine. Najlaže se pokončujejo hrošči v zgodnjih jutranjih in dopol-
danskih urah, dokler še ni gorkega solca in dokler sede hrošči leni po vejah
in rastlinah.Ob tem času je najuspešneje otresati jih v rjuhe ter jih zmetati v
vreče, ki naj se na to pomešani z neugašenim apnom namočijo ali skuhajo in
posuše na solcu. Na ta način pokončani hrošči so tečna piča perutnini.Opozarja se prav posebno, da je treba hrošče pokončavati najbolj
prve pomladne tedne, ko začno letati in pa ko nehajo frčati, ker je tedaj med
njimi največ babil.Deželni odbor plača stroške za neugašeno apno in njegovo
vožnjo ter daje prispevke za rjuhe in vreče, ki so za nabiranje rjavih
hroščev potrebni.Račune je predložiti mestnemu magistratu do konca junija t. l., da jih
odpošlje deželnemu odboru.Ljubljansko prebivalstvo se pozivlja v lastnem inreresu, da pomaga
pokončavati škodljivega hrošča in da k temu poslu navaja in vzpodbuja tudi
mladino.**Mestni magistrat ljubljanski**

dne 25. aprila 1912.

Zupan: Dr. Ivan Tavčar l. r.

Za birmance priporočam

»Angleško skladišče oblek«

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5

obleke, klobuke in slamnike za dečke
in obleke za deklice. — Velika iz-
bira izgotovljenih oblek za gospode
ter najnovejše konfekcije za dame.

Dobro ohranjeno

**moško kolo
se prodaja**

na Bregu št. 6, spodaj, Ljubljana. 1686

Poštna upraviteljica

dobra moč, išče službe.

Ponudbe na upr. »Slov. Naroda«.

Gostilna in kavarna

se takoj odda 1677

v lepem kraju ob južni železnici, z lepim
prostorom, vrtom in kegljiščem. Pisma
pod »K. F.« upravi »Slov. Naroda«.

Sprejemem takoj

učenkaiz dobre hiše — ki ima veselje do
sedlarstva. 1641

A. Vodišek, Zagorje ob Savi

Pouk

v raznem

čipkarstvu

se daje na doma
in izven doma.Naslov pove upr.
»Slov. Naroda«

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Prodajo se lepe, dobre
elegijske citre
za primerno ceno.

Kje, pove uprav. »Slovenskega Naroda«

Tapetnik
Dragotin Puc

Ljubljana, Marije Terezije cesta šte. 16
na dvorišču, levo 3856

se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela. Velika izber zgotovljenih

divanov
otomanov in modrocev.

Za birmanska darila

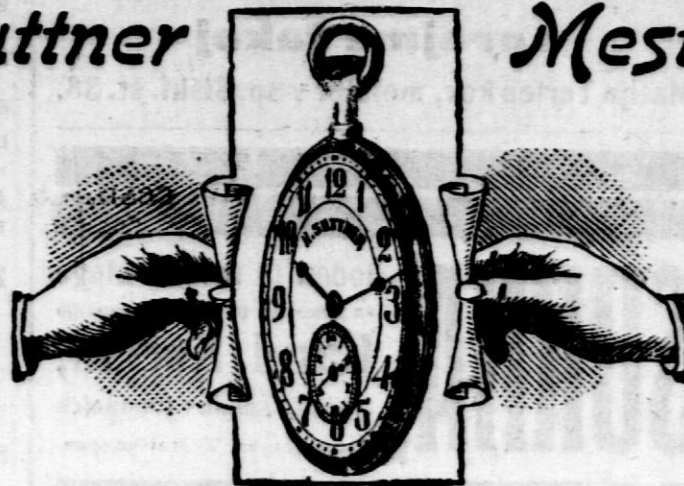
si dovoljuje

turdka H. Suttner

Mestni trg št. 25

svoje cenjene odjemalce
opozoriti

na svojo najbogatejšo za-
logo vseh vrst ur, kakor
tudi draguljev, zlatnine,
srebrnine in sploh vseh v
to stroko spadajočih pred-
metov, katere je tako uvr-

stila, da bade lahko vsak
cenj. odjemalec popolnoma
postrežen po svojem okusu
in se bo vsako naročilo
rešilo v popolno zadovolj-
nost. Za solidno, realno in
točno postrežbo jamčim. ::
Za obilen obisk se pripo-
roča 3 velespoštovanjem

turdka H. Suttner :: Mestni trg šte. 25.

Gostilna s hlevom

in 20 johov arondiranega posestva, 10
minut od mesta Kočevje, se proda.
14 tisoč kron naplačila. — Na-
tančnejše informacije daje F. Gederer,
trgovec v Kočevju. 1593

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1912.

En kupon 3'10 m dolg za	1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko	1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, in	1 kupon 15 kron
telovnik) stane samo	1 kupon 17 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko sukno 20 K, daje blago
za površine turistovski loden, svilnate kangare
itd. razpoložljiva po tvojih cenah za solidno in
realno dobro znana tvorniška zaloga sukna

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec gratis in franco.

Frednost, ki jih imajo privatni odjemalci, ako
blago naročajo nazivno pri firmi Siegel-Imhof
na kraju tvornice, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika fabrika. Tudi najmanjša naročila se izvrše
v popolnoma svežim blagom natančno po vzorcu.

Protin — revmatizem — ischias

„Rimske toplice“

Tržič (Monfalcone)

1. junija — 1. oktobra. — Tople kopeli
40° C, slovite blatne kopeli fango, ma-
saža itd. Izborna stanovišča in oskrba
v kopališkem zavodu. — Bivanje na
morju. — Prospekte daje ravnateljstvo.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu prijazno naznanjam,

da sem prevzela gostilno Grajerjevih dedičev

v Prisojni ulici šte. 5, 1650

kjer bodem točila najboljša **dolenjska** in **štajerska vina** in vedno **sveže pivo**
Cene nizke! Za kuhinjo bode vedno najboljše preskrbljeno. Cene nizke!

Naročila na obed in večerjo se sprejmejo. — Za mnogobrojni obisk prosim

AMALIJA FITTLER, gostilničarka

2 kleparska pomočnika

sprejme takoj pod ugodnimi pogoji
Jožef Hutter, kleparski mojster
v Kočevju, Dolenjsko. 1522

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Gradisce 4
izvršuje vsa čevljarstva dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo
storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave **gorske in**
telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
iprosisan čevljev. 245

Ivan Kacin

Novi Vodmat 151 — Ljubljana
(Oražmova jama). 1613
Izdelujejo se vsake vrste
harmoniji

po najnovejšem ameriškem sestemu za
:: šole, pevstva društva, privatne itd. ::

Cena od 120 K naprej.

Na delna odplačila po 15 K mesečno. Sprje-
maj se tudi popravila. Cenik gratis in franko

Avtomobili

LAURIN & KLEMENT d. d.

v Mladi Boleslavi so najboljši!

Zastopnika: Nikodem & Wetzka, Gradec.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Modni salon
Stuchly - Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3
naznanja in priporoča častitim damam tu in na deželi
svojo krasno izbiro ravnokar došlih

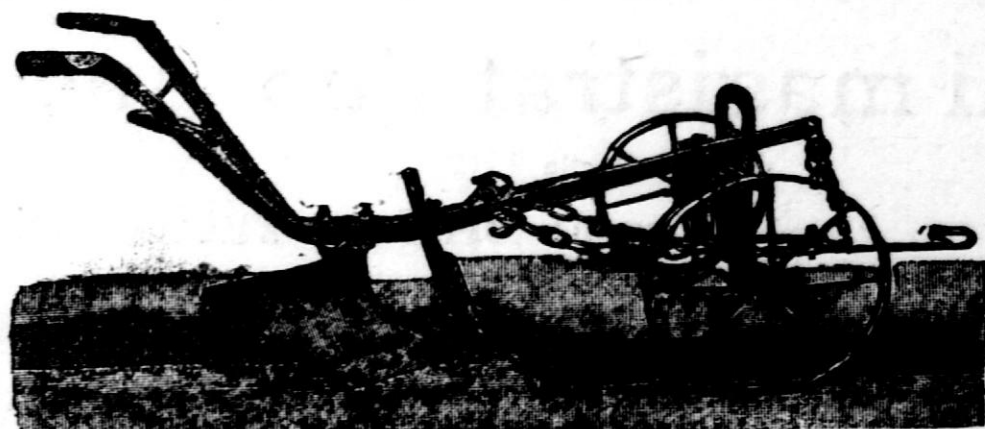
dunajskih in pariških modelov kakor največjo zalogo športnih klobukov.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 2306 Cene brez konkurence!

Fr. Stupica, Ljubljana.

Zahtevajte samo najnovejšo, patentovano
s samosnažilnimi zvezdnimi členki, ki se do-
bivajo le pri edinem zastopniku za Kranjsko.

Dalje priporo-
čamo občezna-
ne, svetovne
neprekosljive
kosilne stroje
„Deering“
navadne in je-
kline pluge
(Sack), osipal-
nike, poljske
in navadne
travnike brane,
motorje
raznih so-
stav, mlati-
nice, slamoreznice, gepojne, brzoparilnike, sejalne stroje in vse za poljedelstvo po-
trebne stroje nerazrušljive konstrukcije po znano nizkih cenah. — Velika zaloga zajamčenega
:: portland in roman cementa, travert, železnih šim, beton železa, železa za vozi in razne železine in vrvje. ::
Geniki in ponudbe na zahtevo na razpolago.

Klobuke cilindre
in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
pripoča
IVAN SOKLIČ.

Velika zaloga najmodernejših slamenkov.

Pristni Panama-slamenki od 3 K do 50 K. 24

Priporoča se domača najnovejša
konfekcijska trgovina

Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta 3.

Sprejemajo se naročila po meri,
ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

ING. UHLIR

Tehnični biro in stavbno podjetje

Resljeva cesta šte. 26 (poleg plinarne)

izdeluje:

Resljeva cesta šte. 26 (poleg plinarne)

: Beton, železobeton, :
mostove, strope, dvo-
rane, zaziške turbin.

Strokovna izvršitev
vseh vrst načrtov,
prevzetje zgradb,
:: tehnična mnenja. ::

: Vodovodi, električne :
centrale, turbine, mlini,
žage, opekarne,
:: moderne apnenice. ::

: Obisk strokovnih :
inženirjev na željo.